

Kwaliteitsdrama en feminisme

Publieksstudie naar feministische thematiek in de serie *Orange Is the New Black*

Student Name: Marjolijn Baarslag

Student Number: 454626

Supervisor: Dr. Tonny Krijnen

Master Media Studies: Media & Cultuur
Erasmus School of History, Culture and Communication
Erasmus University Rotterdam

Master Thesis
28 Juni 2018

ABSTRACT

In deze masterthesis wordt gekeken naar het publiek van de kwaliteitsserie *Orange Is the New Black*. De serie *Orange Is the New Black* is een Amerikaanse Originele Netflix serie die zich afspeelt in een vrouwengevangenis. In deze serie komt sociaal maatschappelijke problematiek veelvuldig naar voren. Onderwerpen zoals racisme, geweld, discriminatie, vrouwenrechten en abortus zijn in de afgelopen vijf seizoenen aan bod gekomen en zo probeert de serie het publiek op een bepaalde manier aan het denken te zetten. Uit interviews met producenten en actrices uit de serie blijkt dat het de intentie was om feministische onderwerpen in de serie te brengen om zo het publiek te laten nadenken over deze onderwerpen. In dit onderzoek wordt daarom gekeken naar de manier waarop het publiek van de serie betekenis geeft aan deze feministische thematiek. De thema's etnische diversiteit, seksuele diversiteit en vrouwenrechten zijn hierin leidend. De analyse is uitgevoerd door middel van een thematische analyse van kwalitatieve interviews met twaalf kijkers van de serie waarin gevraagd werden om te reflecteren op de drie dominante thema's die aan bod kwamen. Ondanks dat *Orange Is the New Black* op het eerste gezicht een serie voor vrouwen lijkt te zijn, werden er in dit onderzoek zes vrouwelijke en zes mannelijke kijkers geïnterviewd. De reden hiervoor is dat de serie gemaakt is voor een divers publiek, waarbij de mannelijke kijker niet is uitgesloten. Hieruit bleek dat de kijkers op de thema's etnische en seksuele diversiteit wel konden reflecteren omdat de onderwerpen die besproken werden door hen als realistisch en relevant werden gezien. Op het thema vrouwenrechten werd daarentegen minimaal gereflecteerd. De onderwerpen die in dit thema besproken werden waren voor de kijkers niet relevant en soms onrealistisch. De kijkers waren niet emotioneel verbonden met hetgeen wat zij zagen in de serie en konden daardoor geen goede reflectie geven. Naast emotioneel realisme heeft het feit dat de serie Amerikaans is meegespeeld in het proces van reflectie voor de kijkers. De serie is gemaakt op basis van een Amerikaanse sociaal referentiekader waardoor het voor de Nederlandse kijkers op sommige punten als niet relevant wordt gezien. Er kan dus gesteld worden dat het reflectieproces van de kijkers van de serie *Orange Is the New Black* niet voor alle thema's hetzelfde is. Realisme en relevantie spelen daarbij een bepalende rol.

KEYWORDS: *Publieksstudie, Orange Is the New Black, Kwaliteitsserie, Diversiteit, Feminisme, Vrouwenstudies, Emotioneel Realisme*

Voorwoord

Voor u ligt de masterthesis 'Kwaliteitsdrama en feminisme'. Een onderzoek naar het publiek van de kwaliteitsserie *Orange Is the New Black* en hoe dit publiek betekenis geeft aan feministische thematiek in de serie. Als afsluiting van mijn masterstudie heb ik deze thesis geschreven over één van mijn favoriete Netflix series. Een onderzoek wat in eerste instantie bedacht was als kwalitatieve inhoudsanalyse maar wat later toch meer ging lijken op een onderzoek waarin interviews de beste methode bleek te zijn. Het gebruik van interviews in dit onderzoek heeft het schrijven van mijn thesis echt een leuke periode gemaakt. Iets wat ik van tevoren totaal niet had verwacht. Juist door met de kijkers van de serie in gesprek te gaan leerde ik veel over dit publiek en kon ik uiteindelijk mijn thesis en masteropleiding met een prettig gevoel afsluiten. Daarvoor ben ik de twaalf respondenten die ik heb geïnterviewd erg dankbaar. Tevens wil ik mijn scriptiebegeleider Tonny Krijnen bedanken voor het advies en de verhelderende woorden tijdens onze afspraken. Zij wist soms beter wat ik bedoelde dan ik zelf. Al met al kan ik terugkijken op een periode waarin ik veel heb geleerd, veel gesprekken ben aangegaan, soms te veel heb uitgesteld maar waaruit wel deze masterthesis is ontstaan.

Ik wens u veel leesplezier toe.

Marjolijn Baarslag

Putten, 21 Juni 2018

Inhoudsopgave

Abstract.....	2
Voorwoord	3
1. Inleiding	5
1.1 Orange Is the New Black	6
1.1.1 Feministische thematiek in <i>Orange Is the New Black</i>	10
1.2 Onderzoeksvraag.....	12
1.3 Relevantie	13
2. Theoretisch kader.....	16
2.1 Kwaliteitsserie	16
2.1.1 Kwaliteitsdrama en de relatie met feminisme	21
2.2 Feministische thematiek	24
2.2.1 Diversiteit in etnische achtergrond	24
2.2.2 Diversiteit in seksualiteit	26
2.2.3 Vrouwenrechten.....	27
2.2.4 Intersectionaliteit.....	28
2.3 Betekenisgeving.....	31
3. Methode.....	34
3.1 Onderzoeksmethode	34
3.2 Dataverzameling.....	36
3.3 Operationalisering – de topiclijst	37
3.4 Data-analyse.....	39
3.5 Validiteit en betrouwbaarheid	40
4. Resultaten.....	42
4.1 Etnische diversiteit.....	43
4.1.1 Realisme en relevantie.....	49
4.2 Seksuele diversiteit	51
4.2.1 Realisme en relevantie.....	53
4.3 Vrouwenrechten.....	55
4.3.1 Realisme en relevantie.....	57
4.3.2 Relevantie vrouwenrechten.....	60
5. Conclusie en discussie	61
5.1 Betekenisgeving publiek <i>Orange Is the New Black</i>.....	61
5.2 Beperkingen en aanbevelingen.....	63
6. Literatuurlijst.....	65
7. Bijlage.....	70
7.1 Topiclijst.....	70

1. Inleiding

Toen ik op mijn werk in gesprek raakte over series, en dan voornamelijk over series die gezien moesten worden, richtte het gesprek zich al snel op de serie *Orange Is the New Black*. Opeens hadden al mijn vrouwelijke collega's een uitgesproken mening over de vrouwengevangenis en vooral over de manier waarop de vrouwen behandeld werden in de serie. Termen zoals feminisme, onderdrukking, vrouwonvriendelijk gedrag, racisme en geweld kwamen uitgebreid aan bod. Het gesprek begon steeds meer op een feministische discussie te lijken omdat er duidelijke meningsverschillen waren over de manier waarop vrouwen werden behandeld in de serie *Orange Is the New Black*. Sommige vonden namelijk dat de vrouwen op een vrouwonvriendelijke manier behandeld werden, terwijl anderen dit niet echt terugzagen in de serie.

Deze discussie heeft mij ertoe aangezet dit onderzoek op te zetten. De intentie van de producenten van *Orange Is the New Black* om verschillende onderwerpen aan bod te laten komen en hoe kijkers hiermee omgaan staat hierbij centraal (zie paragraaf 1.1). Mij viel bijvoorbeeld op dat sommige collega's die op een vrouwonvriendelijke manier behandeld worden in hun persoonlijke omgeving de gebeurtenissen in de serie anders interpreterden dan bij vrouwen bij wie dit niet zo is. Wanneer je bijna dagelijks met elkaar werkt komen er verschillende verhalen over ieders thuissituatie naar boven en worden er in sommige gevallen ook privéverhalen gedeeld. Verhalen waarin vrouwen geacht worden thuis te blijven omdat er moet worden gekookt of verhalen over geweld in de huiselijke sfeer zijn onderwerpen waar onderling vaak over gesproken wordt en waar enkele vrouwelijke collega's regelmatig de dupe van zijn. Is deze vorm van onderdrukking anders dan het soort onderdrukking dat in de serie *Orange Is the New Black* wordt gerepresenteerd? Uit de verhalen welke sommige collega's vertellen tijdens het werk blijkt ook wel dat sommigen deze gewelddadige of kwetsende manier van onderdrukking of vrouwonvriendelijkheid juist als normaal zien. De tegenstrijdigheid van aan de ene kant de thuissituatie en aan de andere kant de persoonlijke meningen van mijn collega's rondom de feministische onderwerpen in *Orange Is the New Black* heeft mijn interesse in dit onderwerp vergroot. Hoe speelt deze context een rol bij de interpretatie van de serie? Een serie die duidelijk inzet op feministische thematiek zoals diversiteit en vrouwenrechten (zie paragraaf 1.1). Uit de discussies die gevoerd zijn over dit onderwerp is gebleken dat mijn collega's kennis en een mening hebben over feministische thema's in de serie. Het is daarom erg bijzonder dat er dan toch een verschil zit in de kennis en mening die je over een bepaald

onderwerp vormt, en de manier waarop je zelf je leven leidt. In dit onderzoek richt ik mij dan ook op de betekenisgeving van publiek aan feministische thema's.

Discussies over feministische thema's, zoals in *Orange Is the New Black*, lijken momenteel overal op te laaien. De serie *Orange Is the New Black* wordt dus niet alleen gezien als televisieserie maar het laat ook de maatschappelijke discussie zien rondom feministische onderwerpen. Het feit dat de producenten en de actrices bewust doelen op een feministische aanpak laat zien dat onderwerpen met betrekking tot vrouwenrechten en diversiteit erg belangrijk zijn in de serie. De recente *#Metoo* campagne is een voorbeeld van een maatschappelijke discussie met betrekking tot feministische thematiek en heeft mij persoonlijk ook erg bewust gemaakt van de hedendaagse discussies rondom feminisme, racisme en vrouwenonvriendelijk gedrag. De *#Metoo* discussie wordt ook wel gezien als een breed gedragen maatschappelijk debat rondom kwesties als racisme en feminisme. De campagne die in 2017 losbarstte heeft zowel mannen als vrouwen ertoe aangezet hun verhaal over seksueel misbruik of seksuele intimidatie te delen via de sociale media. In de *#Metoo* campagne gaat het niet specifiek om vrouwen, omdat feminisme en feministische thematiek ook zeker een mannen-kwestie kan zijn. De *#Metoo* campagne laat wel zien dat het debat rondom feminisme, en daarbij ook klasse en ras, beïnvloed wordt door media en daardoor aan het veranderen is. De *#Metoo* campagne is ontstaan op verschillende sociale media en geeft een duidelijk voorbeeld van de manier waarop media invloed hebben op de manier van interpretatie en representatie van bepaalde gebeurtenissen (Wexler, Robbennolt & Murphy, 2018). Het is daarom ook erg interessant om in het geval van feministische thematiek te kijken naar een extreem populaire televisieserie met een uiteenlopend publiek en naar de manier waarop deze serie de feministische thematiek representeert en hoe het publiek dit interpreteert (Wexler, Robbennolt & Murphy, 2018). In dit onderzoek zal ik mij ook niet speciaal gaan richten op óf mannen óf vrouwen, maar zal ik juist gaan kijken naar hoe een divers publiek betekenis geeft aan feministische aspecten in een kwaliteitsserie als *Orange Is the New Black*.

1.1 Orange Is the New Black

Orange Is the New Black, een serie die sinds 2013 door Netflix uitgezonden wordt, is geliefd, gehaat, maar vooral veel besproken. Nu, na vijf seizoenen *Orange Is the New Black*, kunnen we wel stellen dat het één van de beste series is die Netflix ooit geproduceerd heeft (Neumyer, 2013). *Orange Is the New Black* wordt ook wel bestempeld als Netflix *Original* serie en is volgens het *Rolling Stone* magazine, ondanks

het gebrek aan een *pre-release hype* en bekende actrices, de allerbeste originele serie die Netflix tot nu toe heeft uitgebracht (Neumyer, 2013). De serie is gebaseerd op de memoires van Piper Kerman, *Orange Is the New Black: My Year in a Women's Prison*. Zij vertelt in haar memoires over haar ervaring in de FCI Danbury, een vrouwengevangenis met minimale beveiliging. In de serie *Orange Is the New Black* wordt het verhaal van Piper Kerman vertolkt door Piper Chapman. De blonde Piper Chapman ziet er op het eerste gezicht lief en onschuldig uit. Ze is verloofd met Larry en is bezig een eigen bedrijf in ambachtelijke zeeproducten op te starten in New York.

Maar niets is wat het lijkt. Dezelfde Piper Chapman moet namelijk voor vijftien maanden de cel in, voor een misdaad die ze tien jaar geleden heeft gepleegd. Voordat Piper een relatie had met Larry leefde ze een totaal ander leven. Haar toenmalige vriendin Alex Vause, een drugsmokkelaar, had haar ertoe aangezet om drugsgeld door de douane te smokkelen. Tien jaar later blijkt dat Piper's naam genoemd is in de rechtszaak tegen Alex Vause en wordt ze veroordeeld voor vijftien maanden celstraf. Piper wordt uiteindelijk in de vrouwengevangenis Litchfield geplaatst, waar ze met vallen en opstaan leert omgaan met de regels in de gevangenis. Gaandeweg leert Piper omgaan met de vrouwen in de gevangenis en wordt ze opgenomen in de familie van Red. Dat Piper wordt opgenomen in de familie van Red is geen verrassing, Piper is namelijk net als de rest van de vrouwen binnen die familie blank. Het hebben van een familie om je heen blijkt erg belangrijk te zijn in de vrouwengevangenis, zij zorgen immers voor steun en een luisterend oor in de afgesloten gevangenis. De zwarte, afro-Amerikaanse vrouwen vormen tevens een familie en de Latina vrouwen doen hetzelfde. (Netflix Nederland, 2018).

Vanaf het tweede seizoen wordt er minder nadruk gelegd op Piper, maar worden de verhaallijnen van onder andere de personages Taystee, Red, Poussey en Daya uitgelicht. In deze verhaallijnen komt wederom duidelijk naar voren dat er verschillende families en klassen bestaan in de vrouwengevangenis. De verschillende groepen leven in de gevangenis gescheiden van elkaar. Ze slapen in aparte slaapkamers, douchen zich in aparte badkamers en hebben allemaal hun eigen tafels in de kantine. Er bestaat niet alleen hiërarchie tussen de verschillende families binnen de gevangenis, maar ook is er een hiërarchie te vinden binnen deze families. In de familie van Red wordt Red namelijk gezien als de moeder van de familie. Hetzelfde geldt voor de Latina familie waar Gloria de rol van moeder op zich neemt en voor de afro-Amerikaanse familie waar Taystee de moederrol vertolkt. Deze verschillende hiërarchieën en structuren binnen de vrouwengevangenis laten zien hoe complex deze serie is. De wisselwerking tussen klasse en etniciteit wordt in de serie breed uitgemeten en is voor sommige verhaallijnen

bepalend. Aan de andere kant kan de serie *Orange Is the New Black* gezien worden als complex omdat het een hele realistische vertaling geeft van het gevangenisleven van vrouwen in Amerika. De producer van de serie, Jenji Kohan, laat in een interview weten dat zij zelf ook, naast de informatie uit het boek van Piper Kerman, veel onderzoek gedaan heeft naar vrouwegevangenis (Radish, 2013). Het doen van intensief onderzoek naar alle aspecten van het boek en de verhaallijnen heeft bijgedragen aan het creëren van een succesvolle en vooral erg realistische, kwaliteitsserie op Netflix.

Het creëren van een succesvolle realistische kwaliteitsserie op Netflix heeft ertoe geleid dat de serie vele prijzen heeft mogen ontvangen, zowel voor de serie zelf als voor de actrices die een rol spelen in de serie. Deze prijzen bevestigen het succes van de serie *Orange Is the New Black* en laten tevens zien dat het publiek geïnteresseerd is in de verschillende onderwerpen die de serie aanhaalt. Actrice Taylor Schilling laat in een interview weten dat de serie gelabeld kan worden als feministisch en dat de kruising tussen etniciteit, gender en seksualiteit intentioneel opgezocht wordt in de verhaallijnen en personages. Schilling stelt hiermee dat het aanhalen van feministische thema's een bewuste keuze geweest is van de producenten van *Orange Is the New Black* (Bonner, 2017). Actrice Uzo Aduba beweert in een ander interview dat de serie interessant is omdat er zo veel diversiteit in zit en dat dit bewust is gedaan om zo de verhaallijnen en onderwerpen voor het publiek aantrekkelijker en interessanter te maken. Tevens beweert Aduba dat het statement 'zijn wie je wil zijn' als boodschap gezien kan worden in de serie en dat dit statement daarmee ook bijdraagt aan het maatschappelijke debat rondom feministische onderwerpen. De producenten van de serie geven de kijker ruimte om na te denken over feministische onderwerpen die te zien zijn in de serie (Bust, 2016).

De serie wordt geprezen voor haar representatie van groepen welke in de meeste media worden gemarginaliseerd of volledig over het hoofd worden gezien. Tevens laat de serie zwarte vrouwen, Latina vrouwen, transgender, biseksuele en lesbische vrouwen prominente en complexe rollen spelen (Berlatsky, 2014). Deze prominente en complexe rollen zijn opvallend omdat deze verschillende groepen vrouwen nou eenmaal niet vaak worden gecast voor grote film- en televisierollen in Amerika. Deze groepen zijn vaak in de minderheid. Het is daarom juist opvallend dat de diverse cast bijgedragen heeft aan de populariteit van de serie. In een interview in *The Guardian* met Kate Mulgrew en Selenis Leyva, de actrices die Red en Gloria spelen in de serie, wordt benadrukt dat de serie gericht is op zowel vrouwelijk als mannelijke publiek en dat de vrouwelijke seksualiteit, de vrouwenrechten en discriminatie een centraal onderwerp zijn. Mulgrew en Leyva beweren beiden dat de openheid van de

serie een enorm pluspunt is en dat deze manier van televisie maken ervoor gezorgd heeft dat *Orange Is the New Black* een groot succes is geworden (Ellis-Petersen, 2016).

Naast vrouwelijke seksualiteit en vrouwenrechten snijdt de serie ook onderwerpen aan als racisme, homofobie en radicale religie welke de meeste Amerikaanse televisieprogramma's en series tot nu toe hebben vermeden. De kwaliteitsserie *Orange Is the New Black* kan worden gezien als een vooruitstrevende en uitdagende serie. In hetzelfde interview met Mulgrew en Layva (Ellis-Petersen, 2016) wordt beweerd dat de serie *Orange Is the New Black* een stap vooruit is in de wereld van televisie en series. Dit in tegenstelling tot de soms te perfect lijkende Amerikaanse Hollywood films en series waar in vele gevallen vooral blanke acteurs en actrices in te zien zijn. *Orange Is the New Black* daarentegen geeft een goed beeld van de multiculturele samenleving en kijkt verder dan stereotyperende kenmerken en bevooroordeelde groeperingen. Deze provocerende en soms radicale karakteristieken van de serie zijn volgens de producer van de serie, Jenji Kohan, een belangrijke factor in het succes van *Orange Is the New Black*. Kohan bevestigt in een interview de succesvolle keuze om een vrouwelijke groepering te casten die normaal gesproken niet gecast zou worden. Zij zegt dat deze diversiteit laat zien hoe kwetsbaar de vrouwelijke personages zijn. Kwetsbaarheid speelt vervolgens weer een rol in het versterken van de feministische thematiek en de relatie tussen publiek en personage (Radish, 2013).

De serie *Orange Is the New Black* wordt door zowel de producenten als recensenten bestempeld als kwaliteitsserie. Kwaliteitstelevisie is anders dan 'normale' televisie. Kwaliteitstelevisie is namelijk goed voor haar kijkers en speelt in op het moreel en het educatieve aspect in de samenleving, volgens Cardwell (2007). Kwaliteitstelevisie richt zich vaak op sociaal maatschappelijke probleemstellingen. Kwaliteit ontstaat volgens Cardwell (2007) wanneer een serie zorgvuldig is opgebouwd, goed is geacteerd, goed is gefilmd en gebaseerd is op een goed verhaal. Een goede kwaliteitsserie wordt echter volgens Cardwell (2007) ook wel gedefinieerd als rijk, meeslepend, bewegend, provocerend en vaak modern. Kwaliteitstelevisie is relevant voor de kijker en bevat waarden die voor de kijker van belang zijn. De aspecten van goede kwaliteitstelevisie zijn ook zeker terug te zien in de serie *Orange Is the New Black*. In een interview in *The New York Times* (Itzkoff, 2014) met Piper Kerman, Jenji Kohan en met actrices Taylor Schilling, Natacha Lyonne, Uzo Aduba en Laverne Cox, wordt gepraat over aspecten van de serie en hoe deze aspecten hebben bijgedragen aan het creëren van een succesvolle kwaliteitsserie. Zowel Jenji Kohan als Piper Kerman vertellen hierin dat het op het eerste gezicht vooral de bedoeling was om aandacht te schenken aan een vrouwengevangenis en de problemen die zich daarin voordoen. Aan

de andere kant willen ze de personages op een zo menselijk mogelijke manier portretteren waardoor de relatie tussen de kijker en de personages sterker wordt. Zij bevestigen door middel van deze uitspraken dat de aspecten van kwaliteitstelevisie van Cardwell (2007) in de praktijk leiden tot een succesvolle kwaliteitsserie. De actrices Schilling, Lyonne, Aduba en Cox bevestigen dit door in hetzelfde interview in de *The New York Times* aan te halen dat de verhaallijnen van de personages in *Orange Is the New Black* zorgvuldig zijn opgebouwd. De kijker ontvangt rijke en diepgaande informatie over de personages in de serie waardoor hij of zij zich beter kan identificeren met de manier waarop de personages leven en de manier waarop bepaalde personages handelen of denken (Itzkoff, 2014). Ook beschrijft Cox, de actrice die zelf transgender is en ook een transgender rol speelt in de serie, haar provocerende verhaallijn rondom het zijn van een transgender vrouw. Zij zegt in dit interview dat het belangrijkste aan het toevoegen van een trans-personage in *Orange Is the New Black* is dat de rol op een menselijke manier geschreven is en ook op een menselijke manier ervaren wordt door het publiek. Op deze manier kan het publiek zich binden aan het personage, net zoals bij andere personages. Er wordt in dit geval dus geen onderscheid gemaakt tussen vrouwen of transvrouwen.

1.1.1 Feministische thematiek in *Orange Is the New Black*

Het is wel duidelijk dat vrouwen een belangrijke en bepalende rol spelen in de serie *Orange Is the New Black*. De serie wordt daarom ook in verschillende artikelen gelinkt aan postmoderne en socialistische feministische theorieën (The Feminist Premise, 2013). Feministische thematiek doelt in zekere mate op de casting van een divers palet aan actrices die normaal aan de zijlijn staan in de filmindustrie. Zowel de producenten als de actrices bevestigen deze diversiteit in verschillende interviews. Zij beweren dat het feit dat er zo veel verschillende vrouwen met verschillende etnische achtergronden, leeftijden en uiterlijke kenmerken zijn gecast zeer uniek is voor een succesvolle Amerikaanse kwaliteitsserie. Diversiteit kan dus worden gezien als één van de belangrijkste thema's in de serie, welke ook intentioneel door de producenten van de serie zo bedoeld is.

De diversiteit in de serie is op te delen in diversiteit in etnische achtergrond en diversiteit in seksualiteit. Zoals uit het interview met Laverne Cox blijkt, is er door de producenten van de serie bewust gekozen voor het casten van een transgender vrouw voor deze rol. Cox is in de vrouwengevangenis te zien als een zelfverzekerde transgender vrouw, maar wanneer haar achtergrondverhaal naar voren komt blijkt ook dat ze niet alleen transgender is maar ook vader van een zoontje en een man voor haar

echtgenote. Het personage Sophia en haar verhaallijn laat wederom zien hoe complex de serie in elkaar steekt. Het is allemaal niet zo makkelijk als het in eerste instantie doet overkomen. In de serie komen tevens vrouwen voor die heteroseksueel of lesbisch zijn. Zo heeft de hoofdpersoon in de serie, Piper Chapman, een lesbische relatie met Alex Vause. Naast Chapman en Vause zijn er nog veel meer lesbische vrouwen in de serie en wordt het lesbianisme in veel verhaallijnen benadrukt. De diverse manier van casting heeft sterk te maken met de intentie om de serie een diverse tint te geven. Niet alleen op het gebied van etnische achtergrond maar ook op het gebied van seksuele achtergrond.

De producenten van de serie willen laten zien dat het uitmaakt of je wit of zwart bent en dat huidskleur een bepalende rol speelt, zelf wanneer je in de gevangenis zit. Racisme zit volgens de producenten van de serie diep in het Amerikaanse rechtssysteem en dat willen ze ook duidelijk laten terugkomen in de verhaallijnen en de personages in de serie. Wanneer Piper's oma overlijdt krijgt Piper bijzonder verlof om de begrafenis bij te wonen, iets wat eigenlijk nooit wordt goedgekeurd in de vrouwengevangenis. Piper, een witte hoogopgeleide vrouw, krijgt dit opeens wel voor elkaar. Etnische afkomst maakt blijkbaar een verschil in de serie en de producenten van *Orange Is the New Black* proberen dit ook duidelijk naar voren te laten komen.

Naast diversiteit, waaronder etnische achtergrond en seksualiteit geschaard kunnen worden, zijn ook vrouwenrechten een erg belangrijk thema in *Orange Is the New Black*. Basis hygiënische producten zoals bijvoorbeeld tampons of maandverband worden de vrouwelijke gevangenen ontnomen. Deze onthouding, over welke basis hygiënische producten het ook gaat, komt keer op keer terug in de serie. De producenten van de serie willen hiermee laten zien dat je blijkbaar als vrouw in een Amerikaanse gevangenis niet eens recht hebt op hygiëne of andere basisproducten die een vrouw nodig heeft. Ook het onderwerp zwangerschap en abortus komt terug in de serie. Het personage Maria krijgt in de gevangenis een kind welke direct na de bevalling bij haar weggehaald wordt. De producenten van *Orange Is the New Black* hebben de verhaallijn van Maria bewust zo gecreëerd om een sociaal probleem aan te kaarten en om het onderwerp discussieerbaar te maken (The Feminist Premise, 2013). Het probleem rondom hygiëne en de sociale problematiek rondom zwangerschap en abortus is door de producenten van de serie bewust benadrukt in de serie. In deze thesis ga ik mij daarom richten op de betekenisgeving aan de thema's etnische achtergrond, seksualiteit en vrouwenrechten. De analyse zal worden gedaan door middel van publieksonderzoek met behulp van semigestructureerde interviews met kijkers van de serie *Orange Is the New Black*.

Feminisme speelt nog steeds een grote rol in de hedendaagse samenleving. Wanneer gekeken wordt naar bijvoorbeeld politiek, economie en zelfs media, wordt er nog steeds de nadruk gelegd op de verschillen tussen mannen en vrouwen. Het feit dat er nog steeds veel geweld is tegen vrouwen, dat er ongelijkheid bestaat in salaris tussen mannen en vrouwen en dat de balans in sociale en economische macht nog steeds ongelijk is, benadrukt het probleem rondom feminisme en het belang van vrouwen om de zogenoemde strijd voor te zetten (Isimah, 2017). Ophef rondom feministische thematiek zien we terug in de *#Metoo* campagne waarin ongelijkheid en seksisme een grote rol speelt. Wel voegt de *#Metoo* campagne toe dat het in dit geval niet specifiek om vrouwen gaat maar dat mannen in deze feministische kwestie ook een rol spelen.

Wanneer we kijken naar de serie *Orange Is the New Black* kan er worden gesteld dat de producenten van deze serie op een intentionele manier bepaalde kritieken geven op de huidige gedachten rondom feministische thematiek. Zij doen dit door op een bewuste manier thema's als seksualiteit, etnische achtergrond en vrouwenrechten naar voren te laten komen. Deze drie thema's staan dan ook centraal in dit onderzoek.

Maar zien Nederlandse kijkers van de serie hetzelfde? De serie is van origine gericht op een Amerikaans publiek en zal door een Nederlandse kijker wellicht anders worden ervaren dan door een Amerikaanse kijker. We weten dat de kijker actief interpreteert, maar op welke manier interpreteren ze de aanwezige feministische thematiek? Door middel van publieksonderzoek zal een antwoord worden gevonden op bovenstaande vragen omtrent het publiek van de kwaliteitsserie *Orange Is the New Black*. Het publiek is onderzocht aan de hand van de thema's die door de producenten van de serie als dominant en intentioneel worden gezien.

1.2 Onderzoeksvraag

De onderzoeksvraag voor dit onderzoek naar feministische thematiek in de kwaliteitsserie *Orange Is the New Black* luidt als volgt:

“Hoe geven de kijkers van de kwaliteitsserie Orange is The New Black betekenis aan de feministische thema's etnische diversiteit, seksuele diversiteit en vrouwenrechten in de serie?”

Bovenstaande vraag is beantwoord door middel van kwalitatief publieksonderzoek en semigestructureerde interviews. In dit onderzoek is gekeken naar de manier waarop de serie *Orange Is the New Black* feminisme naar voren laat komen in haar verhaallijnen en personages en hoe de kijkers dit interpreteren en hierop reflecteren. Dit

publieksonderzoek is kwalitatief van aard, dat wil zeggen dat het publiek onderzocht wordt op een diepgaande manier doormiddel van semigestructureerde vragen welke open staan voor aanvullingen van zowel de interviewer als de respondent. De interviews zijn door middel van een thematische analyse onderzocht waarin de dominante thema's duidelijk naar voren zijn gekomen. Er is gekozen voor een kwalitatieve benadering omdat er in dit onderzoek specifiek gekeken wordt naar de diepere betekenis voor het publiek omtrent de feministische thematiek in de serie *Orange Is the New Black*. In de semigestructureerde interviews werd er gedoeld op het achterhalen van de meningen van het publiek en de manier waarop het publiek reflecteert op de besproken onderwerpen. De onderzoeksvraag voor dit onderzoek kan worden gezien als een 'hoe' vraag wat ertoe leidt dat deze vraag een meer beschrijvende en kwalitatieve achtergrond heeft. In de semigestructureerde interviews is tevens gedoeld op een beschrijvende beantwoording van de respondenten. Er zal in deze studie gekeken worden naar de serie als geheel en niet naar één enkel seizoen. Hiervoor is gekozen omdat de feministische thematiek als een rode draad door de serie loopt en deze zich blijft ontwikkelen. Met deze informatie als uitgangspunt is er voor gekozen om in deze studie semigestructureerde interviews te houden met het publiek van de serie om zo een meer persoonlijk gesprek te voeren. In de semigestructureerde interviews zouden wellicht gevoelige onderwerpen aan bod kunnen komen en kunnen de respondenten op een diepgaande manier reflecteren op de feministische onderwerpen die besproken worden. Dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld een focus groep waarin de respondenten wellicht terughoudender zijn met het uiten van hun mening omtrent deze gevoelige feministische thema's.

1.3 Relevantie

Publieksonderzoek kent een lange traditie en is door vele onderzoekers gebruikt om verschillende mediapublieken te analyseren. Volgens het onderzoek van Ruddock (2000) werd publieksonderzoek in de jaren '60 en '70 gezien als een veel gebruikte methode om te kijken naar de betekenisgeving van mediapublieken. Vooral bij culturele studies was dit een populaire onderzoeksmethode. Culturele studies waarin gekeken werd naar publieken zoals *Watching Dallas* (1985) en *Popular fiction and feminist cultural politics* (1987) van Ang, *The Export of Meaning* (1990) van Liebes en Katz of Radway's studie naar *Reading the Romance* (1983) zijn alle vier studies waarin de focus lag op het onderzoeken van populaire cultuur en de betekenis daarvan voor vrouwelijke publieken. Gender speelde in deze studies vaak een leidende rol. Het ging steeds vaker over vrouwen en nog maar zelden over mannen. De intersectie werd toentertijd nog niet

vaak opgezocht. Er zijn al veel studies gedaan naar de betekenisgeving aan populaire cultuur. Studies naar de betekenisgeving aan gender, etniciteit en seksualiteit is uitgevoerd door verschillende onderzoekers. Zo heeft De Bruin (2005) gekeken naar etniciteit in combinatie met jonge meiden. Hierin heeft hij onderzocht welke rol etniciteit speelt bij de betekenisgeving aan Nederlandse soapseries. Andere onderzoekers hebben juist gekeken naar gender en seksualiteit. Ien Ang heeft bijvoorbeeld onderzoek gedaan naar de serie *Dallas* (1985) waarin zij specifiek naar interpretaties van het vrouwelijke publiek keek. Het onderzoek van Jackson en Gilbertson (2009) kijkt naar lesbiennes en hoe jonge mensen praten over de representatie van lesbianisme. Bovenstaande onderwerpen zijn dus vaker onderzocht, echter is onderzoek naar de intersectie tussen deze concepten minder bekend. Met intersectie wordt bedoeld dat het kruispunt tussen verschillende concepten wordt onderzocht (zie 2.2.4). Het hedendaagse publieksonderzoek probeert een breder perspectief aan te houden en gender, seksualiteit en etniciteit in relatie tot elkaar te onderzoeken. Tevens werd er in bovenstaande onderzoeken alleen gericht keken naar het decoding proces en was het niet duidelijk wat de producenten van deze series of soapopera's wilden bereiken. In de serie *Orange Is the New Black* is de intentie van de producten duidelijk naar voren gekomen in interviews en artikelen. Het is daardoor mogelijk om zowel naar het decoding als het encoding proces te kijken en of het doel van de producenten ook daadwerkelijk bereikt is. Het encoding en decoding proces van Hall (1973) wordt verder toegelicht in paragraaf 2.3.

Livingstone (1998) schreef dat publieksonderzoek op een kruispunt is aangekomen. Zij betoogt in haar onderzoek dat publieksonderzoek zich in de toekomst niet moet laten beperken tot het herhalen van eerder uitgevoerde studies, maar dat toekomstige studies het publiek zouden moeten uitdagen. Er zal verder gekeken moeten worden dan de al eerder vastgestelde conclusies en concepten omtrent publieken. Vandaar dat er in dit onderzoek gekeken zal worden naar de intersectionaliteit tussen etniciteit, gender en seksualiteit. Deze concepten zijn in eerder publieksonderzoek afzonderlijk van elkaar bestudeerd, maar in dit onderzoek naar feministische thema's in de serie *Orange Is the New Black* zal juist de intersectie tussen deze aspecten leidend zijn. Intersectioneel onderzoek is een nieuwe, populaire manier om te kijken naar concepten binnen een bepaald onderwerp. McCall (2005) beschrijft intersectionaliteit als de relatie tussen verschillende dimensies van sociale relaties. In deze studie naar feministische thematiek is de intersectie tussen verschillende aspecten binnen deze thematiek dus ontzettend belangrijk. Intersectioneel onderzoek heeft een diepgaander beeld gecreëerd met betrekking tot de representatie van bepaalde onderwerpen. In dit

onderzoek zullen de kijkers van de serie *Orange Is the New Black* door middel van het benadrukken van de intersectionaliteit tussen verschillende aspecten van de serie aan het denken worden gezet om zo een betere reflectie te geven over de serie.

Feminisme is in de hedendaagse maatschappij nog steeds een actueel onderwerp voor zowel mannen als vrouwen (zie paragraaf 1). Tegenwoordig halen mensen hun ideeën over bepaalde sociale problemen of andere gebeurtenissen vooral uit media. Populaire cultuur draagt in wezen bij aan de ideeën over deze onderwerpen. De bijdrage van de serie *Orange Is the New Black* aan de huidige debatten rondom verschillende sociale problemen benadrukt de maatschappelijke relevantie van zowel de serie als deze studie. De *#Metoo* discussie is een goed voorbeeld om het belang tussen gender en concepten als klasse, ras en etniciteit te benadrukken. Dit komt omdat het in deze kwestie niet specifiek gaat om één bepaald gender of één bepaalde etniciteit. Het gaat verder dan dit, op een complexe en intersectionele manier. Er kan aan de hand van deze discussie tevens worden gesteld dat feministische thematiek, met daarmee de actuele achterliggende problematiek omtrent gender en etniciteit, nog steeds belangrijk is in de samenleving. Er wordt over gepraat en gediscussieerd door mensen omdat het een maatschappelijke discussie is. Niet alleen door gesprekken maar ook door de beelden die mensen op televisie zien, worden ideeën over bovenstaande onderwerpen gevormd. De discussie die de serie *Orange Is the New Black* naar boven haalt draagt bij aan de ideeën die het publiek heeft over de feministische thema's. Ondanks dat er veel onderzoek gedaan is naar feminisme, is er vrij weinig onderzoek gedaan naar feminisme in combinatie met de inhoud van kwaliteitsdrama. Dit onderzoek zal zowel maatschappelijk als wetenschappelijk relevant zijn omdat het juist de combinatie van feminisme en kwaliteitstelevisie behandelt. De combinatie van publieksonderzoek naar feminisme en publieksonderzoek naar een kwaliteitsserie zoals *Orange Is the New Black* zal tevens een bescheiden bijdrage zijn op de bestaande literatuur omtrent intersectionaliteit, betekenisgeving en kwaliteitsseries.

2. Theoretisch kader

In dit hoofdstuk zal de relevante literatuur besproken worden voor het onderzoek naar feminisme in de kwaliteitsserie *Orange Is the New Black*. Ten eerste wordt dieper ingegaan op het concept kwaliteitstelevisie en haar aspecten. De verschillende aspecten van kwaliteitstelevisie dragen bij aan de interpretaties van de kijker. Om het uitgangspunt van deze studie, feministische thematiek in de serie *Orange Is the New Black* te begrijpen, zal er tevens een verbinding gemaakt worden tussen de ontwikkeling van kwaliteitstelevisie en de ontwikkeling van feminisme. Wanneer deze kernconcepten besproken zijn zal er specifiek worden gekeken naar de intentionele thematiek van de serie *Orange Is the New Black*. Zoals uit de interviews met de producenten en de cast is gebleken, zijn de verhaallijnen en personages op een intentionele manier verbonden aan de relevante feministische thema's diversiteit in etnische achtergrond, diversiteit in seksualiteit en vrouwenrechten. Als laatst zal de verbinding tussen de drie hoofdthema's worden besproken aan de hand van het begrip 'intersectionaliteit'. Dit onderzoek draait uiteindelijk om de betekenisgeving aan deze drie thema's in *Orange Is the New Black* door het publiek. Daarom zal tot slot het begrip 'betekenisgeving' aan de hand van het encoding en decoding model van Stuart Hall worden uitgelegd. Er zal dus worden gekeken naar de manier waarop het publiek van de serie *Orange Is the New Black* betekenis geeft aan bovenstaande thema's.

2.1 Kwaliteitsserie

Het label kwaliteitsserie komt steeds vaker voor in de hedendaagse televisie-industrie. Met de komst van Netflix, HBO en andere online streaming-services wordt deze term steeds vaker gebruikt. Maar televisie is niet altijd zo geweest zoals wij deze nu kennen. De periode tussen 1940 en 1960 wordt in Amerika ook wel de gouden eeuw van televisie genoemd. Televisie was toen vooral iets voor de elite en de meest klassieke en excentrieke programma's werden toentertijd uitgezonden (Thompson, 1997). In de periode na 1960 veranderde de gouden tijd van televisie kijken. Thompson (1997) beweert zelfs dat er een achteruitgang te zien was in de kwaliteit van televisie. Er was op dat moment geen vernieuwing meer te zien op televisie. Dit kwam mede doordat er rond 1960 nog vrij weinig mogelijk was op technisch gebied. Technische innovatie heeft daarom een grote invloed gehad op de ontwikkeling van televisie. Deze kritiek heeft ertoe geleid dat de periode rondom 1980 opnieuw werd uitgeroepen tot de gouden eeuw van televisie. Hierin stond een nieuwe manier van programmering, een meer

zelfverzekerde en artistieke manier, centraal. Deze manier van televisie maken werd toentertijd beschouwd als kwaliteitstelevisie. Het programma *Hill Street Blues* in 1981 was daar een voorbeeld van. Journalisten gebruikten de term kwaliteitstelevisie in die tijd vooral voor *sitcoms*, informatieve programma's en docudrama's. In de gouden eeuwen van televisie werd kwaliteit vooral gemeten door de populariteit van een bepaald programma. In de vroegere televisieprogramma's werd kwaliteit daarentegen niet alleen meer gemeten door naar populariteit te kijken maar werd er ook gekeken naar de manier van produceren en de achterliggende gedachte van een programma (Thompson, 1997). Deze meting van kwaliteit behelst een aantal kenmerken.

Kwaliteitstelevisie wordt gekenmerkt door vijf aspecten: rijk, realiteit, provocerend, complex en divers (Cardwell, 2007; Imre, 2009; Clarke, 2014). Als eerste wordt kwaliteitstelevisie gezien als 'rijk'. Rijk verwijst naar een hoog cinematografisch en artistiek gehalte. Dit betekent dat rijke televisie doelt op een moderne manier van filmen waarin de inhoud vaak meeslepend en interessant is. De rijke aspecten zorgen ervoor dat de inhoud van een serie in kwaliteit zal stijgen waardoor het kan worden gedefinieerd als kwaliteitsserie. In de serie *Orange Is the New Black* is het 'rijke' aspect terug te zien door middel van de goed uitgedachte verhaallijnen en personages in de serie. De serie *Orange Is the New Black* laat al vijf seizoenen lang het leven van de vrouwen in de Litchfield gevangenis zien. Dit is, ondanks dat er een aantal personages uit de serie zijn gehaald, nog steeds een vaste groep gevangenen. Verschillende personages komen uitgebreid aan bod in de serie doordat er per aflevering aandacht besteed wordt aan één of soms meerdere personages (Netflix Nederland, 2018). Op deze manier krijgt een personage meer inhoud en krijgt zijn of haar verhaallijn meer kwaliteit.

Het tweede aspect van kwaliteitstelevisie, realiteit, laat zien dat, doordat een serie elementen bevat uit het echte leven het van betere kwaliteit is. De serie *Orange Is the New Black* is zorgvuldig opgebouwd door middel van intensief onderzoek naar Amerikaanse vrouwengevangnissen door zowel de producenten als de actrices en acteurs in de serie. Tevens is de serie gebaseerd op een bijzonder verhaal, namelijk de memoires van Piper Kerman. Door de persoonlijke bijdrage van Piper Kerman tijdens het filmen van de serie is het realistische aspect enorm sterk gebleven. Cardwell (2007), Imre (2009) en Clarke (2014) stellen alle drie dat kwaliteitstelevisie niet hetzelfde is als goede televisie. Kwaliteit betekent namelijk niet hoe populair een programma of serie is, maar gaat over de achterliggende realistische gedachten en de manier waarop een bepaalde groepering hierdoor wordt aangesproken.

Naast dat de inhoud van de serie rijk en realistisch en daarmee kwalitatief hoogstaand is, wordt de kwaliteit van de serie ook beïnvloed door de provocerende verhaallijnen, personages en gebeurtenissen in de serie (Cardwell, 2007; Imre, 2009; Clarke, 2014). Dit derde aspect van kwaliteitstelevisie maakt het voor het publiek aantrekkelijk om naar te kijken en maakt het in sommige gevallen zelfs verslavend. *Orange Is the New Black* is een moderne serie waarin er veelal maatschappelijke, culturele en politieke probleemstellingen worden behandeld. Onderwerpen als zelfmoord, drugs en verkrachting komen alle drie aan bod en bevestigen de provocerende kwaliteitskenmerken van de serie (Netflix Nederland, 2018). In het geval van *Orange Is the New Black* proberen de producenten hun publiek te laten nadenken over bepaalde maatschappelijke probleemstellingen. Problemen omtrent vrouwenrechten of kwesties rondom discriminatie worden door de producenten intentioneel in de serie benadrukt. Naast dat de serie provocerende onderwerpen behandelt, geeft het ook sociaal en cultureel commentaar op de hedendaagse samenleving. Deze aspecten komen in *Orange Is the New Black* terug door de benadrukking van thema's als discriminatie, onderdrukking, vrouwenrechten en seksualiteit.

Het vierde aspect van kwaliteitstelevisie, complexiteit, vat deze onderwerpen samen. Doordat er in de serie zoveel onderwerpen worden aangesneden en besproken maakt dit de serie complex. De besproken onderwerpen zijn veelal voorbeelden van problemen die ook in de huidige maatschappij steeds vaker aan bod komen. De vele onderwerpen worden gecombineerd met een hoge mate van realiteit. De combinatie van aan de ene kant meeslepende verhaallijnen en persoonlijke realistische verhalen en aan de andere kant provocerende en radicale onderwerpen maakt dat de serie gezien kan worden als complex. De producenten van *Orange Is the New Black* laten deze complexiteit goed zien door het laatste aspect van kwaliteitstelevisie, diversiteit, te benadrukken. Denk hierbij aan Laverne Cox die een transgender vrouw is en speelt in de serie. Tevens draagt het feit dat er vrouwen van verschillende leeftijden en verschillende etnische achtergronden gecast worden voor de serie bij aan de diversiteit. Ondanks dat de cast enorm divers is wordt er wel aandacht besteed aan het verbinden van de verschillende verhaallijnen met elkaar. Ieder personage is uniek, maar ondanks dat leven ze wel samen in één gevangenis en hebben ze elke dag met elkaar te maken (Netflix Nederland, 2018). Naast diversiteit in personages laat de serie ook diversiteit zien in meningen en daarmee etnische en culturele achtergrond. Verschillende maatschappelijk kwesties zijn in de serie *Orange Is the New Black* behandeld en hebben laten zien dat er zelfs in een gevangenis verschillende meningen ontstaan. Deze vorm

van complexe televisie heeft eraan bijgedragen dat de serie *Orange Is the New Black* gezien kan worden als kwaliteitstelevisie. Niet alle kwaliteitstelevisie is echter hetzelfde, er bestaan namelijk verschillen op dit gebied. Wanneer we kijken naar de serie *Orange Is the New Black* kan er worden geconcludeerd dat er verschillende aspecten zijn waarom dit soort televisie anders is dan de reguliere en traditionele vorm van televisie. Ten eerste is de serie onaangekondigd op Netflix verschenen. Er is van tevoren geen reclame gemaakt om de serie te promoten of om het publiek alvast te attenderen op de komst van de dramaserie. Ten tweede is de serie in één keer volledig op Netflix geplaatst waardoor de kijkers het gehele eerste seizoen in één keer konden bekijken. Volgens het onderzoek van Jenner laten deze aspecten zien dat Netflix een nieuwe manier van televisie kijken beschikbaar stelt.

Volgens Schwan (2016) is *Orange Is the New Black*, naast dat het een kwaliteitsserie is, ook een op vrouwen georiënteerde serie waarin comedy, drama en vooral fictie voorop staan. De serie staat bekend om haar drama- en gevangenisgenre en de combinatie daarvan met daarbij het succes van vrouwentelevisie. De kenmerken van een dramaserie worden over het algemeen gezien als een vrouwenggenre. Het is daarom ook niet gek dat er tot nu toe veel gekeken is naar vrouwen wanneer er publieksonderzoek naar televisie werd gedaan. Het vrouwenggenre kent vele definities. Genre wordt volgens Krijnen en Van Bauwel (2015) gedefinieerd als een effectieve manier om structuur te scheppen in de chaos van verschillende media-uitingen. Genre wordt ook wel gezien als manier om een specifiek publiek aan te spreken. Media genres hebben vaak een vrouwelijke of mannelijke identiteit en richten zich door middel van deze identiteit ook op een bepaald gender. Genres worden echter steeds mondialer waardoor de scheiding tussen een mannelijk of vrouwelijk genre kleiner wordt. Het publiek gaat door de mondialisering van televisie meer variatie zien op televisie, daardoor worden de genres ook steeds breder en minder specifiek. Een vrouwelijk genre wordt in de hedendaagse media voornamelijk gedefinieerd als 'niet voor mannen'. Met mannelijke genres wordt daarentegen alles daaromheen bedoeld, wat dus niet specifiek voor vrouwen bedoeld is (Krijnen & Van Bauwel, 2015).

Zo behoort *Orange Is the New Black* tot het vrouwelijke genre, waarbij er ruimte wordt gemaakt voor vrouwelijke en feministische thematiek. *Orange Is the New Black* is echter niet de enige kwaliteitsserie waarin feministische thematiek of het thema 'gender' naar voren komt. Volgens het onderzoek van Fuller en Driscoll (2015) behoort de kwaliteitsserie *Girls* ook tot dit vrouwelijke genre waarin gender een leidende rol speelt. Ook de welbekende serie *Grey's Anatomy* wordt in het onderzoek van Long (2011) gelinkt aan drama, diversiteit en de rol van etniciteit en gender tijdens de

casting. Hoewel deze series alle drie passen binnen het vrouwengenre, is de manier waarop vrouwen worden gerepresenteerd in deze series nooit hetzelfde. Milestone en Meyer (2012) beschrijven in hun boek de representatie van vrouwen in media. Hierin belichten zij ook het concept 'populaire cultuur'. Milestone en Meyer (2012) beschrijven in hun boek op welke manier gender verbonden wordt met populaire cultuur. Ze bespreken zowel het vrouwelijke als mannelijke genre. Hierin focussen ze op verschillende aspecten zoals romantiek, seksualiteit, relatie, fysieke verschijning, moraliteit en geweld. Milestone en Meyer (2012) concluderen dat de representatie van vrouwen in de hedendaagse maatschappij een complexe kwestie is. Deze conclusie kan tevens ook worden verbonden aan de serie *Orange Is the New Black*. Doordat er in de serie zoveel verschillende onderwerpen en zoveel verschillende representaties van vrouwen worden weergegeven, wordt *Orange Is the New Black* tevens gezien als complex. Eén van de belangrijkste conclusies is dat mediarepresentatie erg belangrijk is. Het zijn namelijk niet alleen maar woorden of beelden, maar tevens een reflectie van de manier van denken omtrent vrouwen. De representatie van vrouwen wordt echter steeds diverser, hierbij worden de vrouwen buiten hun traditionele rol, van bijvoorbeeld het zijn van een moeder gezien. Wanneer we deze opvattingen verbinden aan de serie *Orange Is the New Black* kan er gesteld worden dat deze diverse representatie van vrouwen inderdaad haar intrede maakt in de populaire mediacultuur. De vrouwen in de Litchfield gevangenis worden allemaal in eerste instantie gerepresenteerd als gevangenen en misdadigers, maar wanneer de verhaallijnen zich verder ontwikkelen is te zien dat de vrouwen meer zijn dan dat (Netflix Nederland, 2018). Ze zijn niet alleen gevangenen maar ook vrouwen. Vrouwen met bijvoorbeeld een gezin dat ze hebben achtergelaten thuis of vrouwen die per ongelijk op het slechte pad zijn beland. Doordat er dieper wordt ingegaan op het leven van deze vrouwen in de gevangenis is het interessant om te kijken op welke manier vrouwenstudies in relatie staan tot kwaliteitstelevisie.

Orange Is the New Black maakt volgens Ferreday (2015) haar feministische thematiek sterk op een sluwe, subversieve manier. Het combineert namelijk radicale thema's met meeslepende persoonlijke en intieme verhalen van de vrouwelijke gevangenen. De verschillende benaderingen maken dat de serie gezien kan worden als complex. Aan de ene kant daagt de serie *Orange Is the New Black* de dominante mediabeelden over vrouwen uit door deze op een provocerende manier te portretteren en aan de andere kant speelt de serie in op het publiek door toegankelijk en persoonlijk te zijn. De kijker wordt op deze manier sneller en bewuster aangesproken door de verhaallijnen, maar wordt door de producenten van *Orange Is the New Black* ook aan het

denken gezet over de manier waarop vrouwen behandeld worden. Dit sluit wederom aan bij het doel van de producten om de kijkers te laten reflecteren en aan het denken te zetten over de besproken onderwerpen. Het aspect complexiteit en de andere vier aspecten rijk, realiteit, provocatie en diversiteit dragen alle vijf bij aan het kijkplezier van de kijker.

2.1.1 Kwaliteitsdrama en de relatie met feminisme

De ontwikkeling van kwaliteitstelevisie valt samen met de ontwikkeling van feminisme (Imre, 2009). Het concept televisie is door de jaren heen veranderd van een passief en traditioneel medium naar een actief platform dat open staat voor innovatie. Niet alleen televisie zelf is aan het veranderen, ook de beelden die te zien zijn op televisie zijn aan het veranderen. Wanneer we specifiek kijken naar de portrettering van vrouwen op televisie kan er aan de hand van het onderzoek van Press (2009) gesteld worden dat vrouwen ook een zekere mate van verandering kennen. Bij de opkomst van televisie werden vrouwen vooral geportretteerd als huismoeder en in een familiesetting. Toen de werkende vrouw in opkomst was, rond de jaren '60 en '70 veranderde deze portrettering van huisvrouwen naar vrouwen die werken en naar vrouwen die een niet-traditioneel familie bestaan leiden. In de hedendaagse samenleving wordt er steeds meer nadruk gelegd op de invloed van feminisme op televisiedrama. Hierbij wordt benadrukt dat de representatie van etnische achtergrond en seksualiteit erg belangrijk is.

De ontwikkeling van feminisme wordt gekenmerkt door verschillende 'waves', ook wel stromingen genoemd. Begin negentiende eeuw heeft de eerste feministische stroming zich ontwikkeld, hierin stonden de rechten van gelijke behandeling van vrouwen centraal. Het stemrecht van de vrouw was het grootste discussiepunt toentertijd. De tweede stroming stond bekend om haar verbreding van wettelijke- en politieke gelijkheid. Deze stroming die rond 1950 in opkomst kwam benadrukte dat vrouwen ook in hun dagelijks leven naar gelijkheid streefden. De derde stroming, die rond 1990 ontstond, wilde de homogene gedachtes omtrent feminisme doorbreken door aandacht te schenken aan vrouwen met kleur, lesbische vrouwen en andere vrouwen die niet passen in het plaatje wit en heteroseksueel (Brown, McLean & McMillan, 2018).

Munro (2013) argumenteert dat we wellicht in een vierde stroming feminisme zijn aangekomen. Hierin stelt zij dat de verschuiving van derde naar vierde stroming vooral het gevolg is van het internet. Het internet heeft volgens Munro (2013) gezorgd

voor een open cultuur waarin seksisme en vrouwenhaat wordt geuit en uitgedaagd. Munro (2013) stelt in haar onderzoek dat intersectionaliteit een belangrijk aspect is van de hedendaagse feministische stromingen. Het idee dat verschillende aspecten van onderdrukking elkaar kruisen zorgt voor complexiteit en tegenstrijdigheid binnen de stromingen. Complexiteit in de verschillende stromingen is ook terug te zien op televisie. De derde stroming feminisme waarin er aandacht werd besteed aan diversiteit met betrekking tot etnische achtergrond en diversiteit met betrekking tot seksualiteit wordt vaak door verschillende media opgenomen. De vierde stroming van feminisme zien we op televisie terug door de verschuiving van lineaire televisie naar online streamings-diensten. Deze twee verschuivingen lopen op een bepaald vlak gelijk aan elkaar.

De Westerse samenleving waarin wij nu leven, de derde of wellicht vierde stroming feminisme, is een samenleving waarin vrouwen gelijke rechten hebben in vergelijking met mannen. Extreme feministische gedachtes zijn door de hedendaagse populaire media zoals televisie bevorderd en benadrukt. Televisie heeft dus een grote rol gespeeld in het onder de aandacht brengen van feminisme. McRobbie (2007) bevestigt dit door te stellen dat door de ontwikkelingen met betrekking tot techniek en innovatie op het gebied van populaire cultuur, de representatie van feminisme tevens de kans gekregen heeft om zich verder te ontwikkelen. Dit is goed terug te zien in de kwaliteitsserie *Orange Is the New Black*. Feminisme bestaat in deze serie niet simpel uit één aspect maar wordt op verschillende manieren aan het licht gebracht. Deze manier van feministische integratie in populaire cultuur wijst volgens Imre (2009) op een dieper verband tussen televisie en feministische gedachtengoed. Imre (2009) stelt hierin dat televisieprogramma's een lange tijd als instrumenten van media imperialisme en als bedreiging voor de lokale cultuur gezien werden. Dit in tegenstelling tot het feit dat televisie ook gezorgd heeft voor een verbreding van de kennis omtrent verschillende culturen. Imre (2009) beargumenteert in haar onderzoek dat de toename van kwaliteitstelevisie zowel voor kansen als uitdagingen heeft gezorgd voor het transnationale begrip van feminisme. Aan de ene kant heeft de populariteit van kwaliteitstelevisie het feminisme de kans gegeven om zich opnieuw te laten zien. Aan de andere kant heeft het ook negatieve gevolgen gehad door bepaalde negatieve aannames die door de populaire media zijn verspreid. Imre (2009) benoemt in haar onderzoek het fenomeen globalisering. Globalisering kan gedefinieerd worden als verspreiding van producten, ideeën en andere zaken naar andere landen, waarin de grenzen als het ware komen te vervallen (Crane, 2002). Het vervallen van bepaalde grenzen heeft er echter voor gezorgd dat bepaalde negatieve opvattingen over bepaalde onderwerpen

makkelijker de wereld over gaan en dat deze negatieve opvattingen veel meer mensen kunnen bereiken dan vroeger mogelijk was. Ook Waters (2011) beweert dat media een grote rol spelen in de ontwikkelingen en portrettering van feminisme over de hele wereld en dat globalisering daarin belangrijk is omdat door deze verschuiving van media over de hele wereld, ook aspecten als feminisme worden herzien. Globalisering heeft op het gebied van kwaliteitstelevisie gezorgd voor een verschuiving van traditionele media naar nieuwe online mediaplatformen zoals Netflix, welke de middelen bezitten om deze series ook wereldwijd te verspreiden. Globalisering heeft bijgedragen aan de verbreding van de beeldvorming over feminisme. Tevens heeft globalisering een grote rol gespeeld op het gebied van televisie en de verspreiding van films en series over de wereld.

In het onderzoek van Jenner (2014) wordt specifiek gekeken naar het platform Netflix. Hierin doet Jenner onderzoek naar de relatie tussen Netflix en de hedendaagse kwaliteitstelevisie. In dit onderzoek haalt Jenner (2014) aan dat het feit dat Netflix originele dramaseries produceert ervoor zorgt dat ze een stap verder weg gaan van het originele televisiekijken. Netflix begon in 1997 als een online dvd-verhuurservice en staat nog steeds bekend om het streamen van content die eerder uitgebracht is in de bioscoop of op televisie. Dankzij de opkomst van vele video streaming-services heeft Netflix ervoor gekozen om uit te breiden naar het produceren van dramaseries, ook wel bekend als Netflix Original series.

Om terug te komen op de verbinding tussen kwaliteitstelevisie en feministische thematiek beschrijft Waters (2011) de relatie tussen feminisme en visuele cultuur. Waters (2011) laat met de relatie tussen feminisme en visuele cultuur zien dat de invloed van media extreem belangrijk is wanneer feminisme onderzocht wordt. Feminisme werd vroeger vooral gezien als *social movement* en werd daardoor vaak aangehaald in populaire media. Tegenwoordig is de feministische stroming niet meer zoals deze vroeger bekend stond. De serie *Orange Is the New Black* laat zien in haar verhaallijnen en personages dat feminisme niet meer hetzelfde is. De serie benadrukt dat er verschillende interpretaties kunnen zijn rondom feminisme, dit is goed terug te zien in het vijfde seizoen van de serie waarin er een opstand gevormd wordt tegen het gevangenisbeleid in Amerika. Hoewel de vrouwelijke gevangenen allemaal op hun eigen manier kritiek hebben op het systeem, vormen ze toch één groep wanneer ze de strijd aangaan met het systeem. Bovenstaande paragrafen laten zien dat feminisme duidelijk samenvalt met kwaliteitstelevisie. In de volgende paragrafen zal worden gefocust op de drie dominante thema's in de feministische thematiek van *Orange Is the New Black* en zullen deze drie thema's uitgebreid worden besproken.

2.2 Feministische thematiek

De feministische thematiek in de serie *Orange Is the New Black* kan worden opgedeeld in twee delen, diversiteit en vrouwenrechten. Het thema diversiteit bestaat uit diversiteit in etnische achtergrond en diversiteit in seksualiteit. Deze twee vormen van diversiteit zijn door de producenten van de serie op een intentionele manier in de serie gebruikt en benadrukt. Diversiteit is terug te zien in zowel de personages die gecast worden voor de serie als in de verhaallijnen die deze personages spelen. Ook het thema vrouwenrechten komt duidelijk naar voren in de serie. In de volgende paragrafen wordt specifiek per thema gekeken hoe het zich verhoudt tot de serie *Orange Is the New Black* en wat eerder onderzoek heeft uitgewezen over deze thematiek.

2.2.1 Diversiteit in etnische achtergrond

Het thema diversiteit in de serie *Orange Is the New Black* kan worden opgesplitst in diversiteit in etnische achtergrond en diversiteit in seksualiteit. Diversiteit in etnische achtergrond is een kwestie dat in de hedendaagse maatschappij vaak onderwerp van verschillende studies is geweest. Toch is er enige tweedeling te zien in de betekenisgeving met betrekking tot diversiteit. De Bruin (2005) kijkt bijvoorbeeld naar etniciteit in combinatie met jongeren en hoe deze jongeren betekenis geven aan Nederlandse soapseries. Hij gaat hier uit van de mogelijkheid dat etnische achtergrond een rol kan spelen in de betekenisgeving van de jongeren over andere etnische achtergronden. Uit zijn onderzoek blijkt dat er sprake is van een beïnvloeding van etnische achtergrond op de betekenisgeving aan populaire cultuur. Verschillende groepen die De Bruin (2005) heeft onderzocht voelden zich niet aangesproken door de Nederlandse soapopera omdat ze deze niet divers genoeg vonden en het daarom niet herkenbaar was voor hun. In de serie *Orange Is the New Black* is dit mogelijk anders, door de hoge mate aan diversiteit op zowel etnische als seksueel gebied wordt de kans op herkenning vergroot. Dit wil zeggen dat het voor het publiek makkelijker wordt om betekenis te geven aan belangrijke thema's in de serie *Orange Is the New Black* omdat de onderwerpen en de personages hun meer aanspreken. Desalniettemin is het wel belangrijk om naar het type representatie te kijken. Zo stelt Yu (2015) dat media verschillende manieren hebben om verschillende vrouwen met verschillende etnische achtergronden te representeren, maar dat er vaak gekozen wordt voor dezelfde representatie. Media hechten volgens Yu (2015) veel waarde aan representatie op basis van gender. Wanneer er in media een man wordt gerepresenteerd, wordt deze vaak als dominant en leidend gezien. Dit terwijl vrouwen vaak als decoratief of onzichtbaar gerepresenteerd worden. Deze vorm van representatie is juist niet diverse maar rust op

een stereotype. Bij de serie *Orange Is the New Black* is de representatie erg complex omdat de cast voornamelijk uit vrouwen bestaat maar er wel wordt gefocust op maximale diversiteit in representatie.

Naast deze tweedeling in het representeren van diversiteit is er ook enige dominantie te zien met betrekking tot etnische achtergrond. In het onderzoek van Hunter (2007) wordt de nadruk gelegd op witte en zwarte vrouwen en wordt er gekeken naar het verschil in representatie tussen deze vrouwen met betrekking tot racisme en discriminatie. In het onderzoek wordt de hypothese gesteld dat vrouwen met een lichte huid beter zijn opgeleid, meer verdienen en met rijkere mannen trouwen dan vrouwen met een donkere huid. Dit onderzoek laat zien dat huidskleur een bepalende rol speelt in het leven van een vrouw. Dit is in de serie *Orange Is the New Black* ook goed terug te zien. De donkere vrouwen worden vaker behandeld alsof ze niets waard zijn terwijl een blanke vrouw zoals Piper bijvoorbeeld wel gerespecteerd wordt door de bewakers in de gevangenis. De mate waarop volgens Hunter (2007) huidskleur een verschil kan maken in de representatie van de vrouw komt in de serie ook sterk terug wanneer het over bepaalde groepen in de gevangenis gaat. Deze representaties hebben invloed op de betekenisgeving en de manier waarop het publiek bepaalde personages interpreteert en hoe zij hierover reflecteren. Ook Milestone en Meyer (2012) beweren dat representatie erg belangrijk is. Het zijn namelijk niet alleen beelden die we over vrouwen zien in verschillende media, maar door het zien van deze beelden wordt er ook een bepaalde mening gevormd over vrouwen. Deze beelden zijn door de tijd heen steeds diverser geworden. Hierin worden vrouwen niet alleen meer als moeder gezien maar vervullen ze meer rollen in de hedendaagse samenleving. De verhoging van diversiteit heeft ertoe geleid dat vrouwen verschillende identiteiten hebben ontwikkeld waardoor het traditionele plaatje van een vrouw kwam te vervallen. Ook Krijnen en Van Bauwel (2015) beweren dat de representatie van vrouwen belangrijk is geweest voor feministische gedachten. Juist door de invloed van verschillende aspecten zoals klasse, leeftijd, etniciteit en seksualiteit wordt feminisme en de vrouw zelf op een andere, bredere manier bekeken.

Diversiteit wordt in de serie *Orange Is the New Black* voornamelijk geuit door het casten van diverse actrices en acteurs. De vrouwen die in de serie spelen hebben verschillende etnische achtergronden en verschillende seksualiteiten. Uit interviews met de producenten en de actrices blijkt dat het echt om vrouwen gaat en alle onderwerpen daaromheen. Deze vrouwen zijn uitgediept tot personages met verschillende leeftijden, etnische achtergronden en seksualiteiten.

2.2.2 Diversiteit in seksualiteit

Wat betreft diversiteit in seksualiteit laat de serie *Orange Is the New Black* verschillende vrouwen met verschillende seksualiteiten een belangrijke rol spelen. Zo komen er vrouwen naar voren die heteroseksueel, lesbische of transgender zijn. Eén van de meest prominente rollen met betrekking tot seksuele diversiteit is de rol van Sophia Burset, gespeeld door Laverne Cox. Cox is in haar echte leven transgender en speelt in de serie ook een transgender rol. Het onderzoek van McNroy en Craig (2015) wijst uit dat transgenders steeds meer worden afgebeeld in media. Dit met het uiteindelijke doel om het grote publiek te informeren over de transgendergemeenschappen en over verschillende seksualiteiten. McNroy en Craig (2015) beweren dat de stijging in afbeelding van transgenders in media tevens ook bijdraagt aan de identiteitsontwikkeling en ervaring van de jonge transgenders. Ondanks dat er door deze representatie meer bewustzijn is rondom transgenders, schrijven McNroy en Craig dat er nog steeds gebrek aan onderzoek is over transgenders en daarmee ook lesbische, homoseksuelen en biseksuelen met betrekking tot populaire cultuur. Dit in tegenstelling tot het veelvuldige gebruik van lesbische personages in de serie *Orange Is the New Black*. Ondanks dat er weinig onderzoek is gedaan naar deze groeperingen worden ze wel veelvuldig gebruikt in populaire cultuur. Een groepering waar wel meer onderzoek naar gedaan is, is de heterogroepering in populaire cultuur. In de serie *Orange Is the New Black* bestaat het overgrote deel van de personages uit heteroseksuele vrouwen. Alleen wordt er nauwelijks benoemd dat deze vrouwen heteroseksueel zijn, dit in tegenstelling tot het veelvuldig benadrukken van lesbische vrouwen. Dhaenens (2013) heeft in zijn onderzoek de term 'heteronormativiteit' besproken en hoe homoseksuele jongeren betekenis geven aan homoseksuele personages in de serie *GLEE*. Met heteronormativiteit wordt bedoeld dat heteroseksualiteit gezien wordt als de natuurlijke toestand van de mens. De context van heteronormatief heeft de verwachting dat mannen mannelijk zijn en vrouwen vrouwelijk. Ook is het de norm dat mannen op vrouwen vallen en vrouwen op mannen. Andere geaardheden of seksuele voorkeuren worden in deze context gezien als afwijkend. Het feit dat heteroseksualiteit in de serie *Orange Is the New Black* nauwelijks tot de orde komt, komt mede doordat heteroseksualiteit als normaal wordt gezien. Vrouwen die vrouwelijk zijn en die vallen op mannen worden gezien als de norm. De vrouwen die afwijken van deze norm zijn in de serie *Orange Is the New Black* juist de personages die vaak uitgelicht en benadrukt worden. Op deze manier spelen de producenten in op seksuele diversiteit en proberen ze deze diversiteit over te brengen aan het publiek.

Sandercock (2015) heeft in zijn onderzoek gekeken naar televisieseries en de representatie van diversiteit in gender en seksualiteit. Hierin stelt hij dat series als *GLEE* en *Degrassi* bekend staan om de mate van diversiteit op verschillende vlakken. In de serie *Glee* worden er bijvoorbeeld verschillende mannelijke vrouwen en vrouwelijke mannen gerepresenteerd, net als homoseksuelen, lesbiennes en biseksuelen. Voor de serie *Degrassi* geldt hetzelfde, deze serie staat tevens bekend om haar portrettering van niet-heteroseksuele karakters. De diversiteit die Sandercock (2015) aanhaalt in zijn onderzoek zal tevens van belang zijn in deze studie naar feministische thematiek in de serie *Orange Is the New Black*. Jackson en Gilbertson (2009) hebben onderzoek gedaan naar de link tussen seksualiteit en betekenisgeving. Hierin hebben zij specifiek gekeken naar lesbiennes en hoe jongeren praten over de representaties van lesbianisme in media. Uit de analyse van Jackson en Gilbertson (2009) is gebleken dat lesbianisme vaak wordt gekoppeld aan 'heteroflexibel', 'hot' en 'experimenteel'. Er wordt geconcludeerd dat lesbische vrouwen op een andere manier gerepresenteerd en geïnterpreteerd worden dan heteroseksuele vrouwen. Deze conclusie maakt de vraagstelling van dit onderzoek met betrekking tot de betekenisgeving aan feministische thematiek interessant omdat er wordt gesteld dat er verschillende betekenissen worden gegeven aan vrouwen en hun seksuele voorkeur. In het onderzoek van Battles en Hilton-Morrow (2002) gaat het er juist om dat het benadrukken van homoseksualiteit of lesbianisme in populaire cultuur ervoor zorgt dat er meer aandacht en begrip gaat naar deze groeperingen. In het onderzoek van Battles & Hilton-Morrow (2002) wordt er gesteld dat in de sitcom *Will & Grace* de homoseksualiteit op een manier wordt gerepresenteerd waardoor verschillende publieken zich hiermee kunnen identificeren. Juist door de diversiteit die aanwezig is in de serie wordt het verhaal aantrekkelijk voor het publiek. Dit is ook sterk terug te zien in de serie *Orange Is the New Black*, waar diversiteit sterk terugkomt in de besproken onderwerpen.

2.2.3 Vrouwenrechten

Naast dat diversiteit met betrekking tot etnische achtergrond en seksualiteit een belangrijke rol speelt in de serie *Orange Is the New Black* is er ook duidelijk strijd te zien tegen het Amerikaanse gevangenisstelsel en de directeur en cipiers van de gevangenis. De strijd die de vrouwelijke gevangenen voeren in de serie wordt voor een groot deel onderbouwd door het gebrek aan (vrouwen)rechten, in de gevangenis. Terkildsen en Schnell schreven in 1997 al over de representatie van de vrouwenbeweging. In dit onderzoek stellen Terkildsen en Schnell (1997) dat er vijf verschillende manieren zijn

waarop de vrouwenbeweging gezien werd in media. De vrouwenbeweging werd gelinkt aan sekse-rollen, feminisme, politieke rechten, economische rechten en anti-feminisme. In dit onderzoek werd geconcludeerd dat de economische rechten en het anti-feminisme een sterke negatieve invloed hebben gehad op de erkenning van belangrijke problemen omtrent vrouwen in Amerika. Deze problemen bestonden toentertijd vooral uit gender-ongelijkheid, gebrek aan vrouwenrechten, traditionele genderrollen en de matige frequentie waarin vrouwenthema's werden besproken in media.

In de serie *Orange Is the New Black* wordt er juist op een intentionele manier aandacht besteed aan vrouwenrechten en de strijd van vrouwen tegen de Amerikaanse overheid. In het laatste seizoen, wanneer er een grote opstand uitbreekt, is te zien dat de gevangenen één front vormen tegen de regering en dat de culturele strijd tussen de sociale groeperingen binnen de gevangenis als het ware op pauze gezet is. Deze verschuiving van belangen laat duidelijk zien welke aspecten binnen de feministische thematiek als belangrijk worden gezien. Als eerst wordt er in de gevangenis onderscheid gemaakt tussen verschillende klassen, maar aan de andere kant overtreft de etnische achtergrond deze klassen en wordt iedereen in een bepaalde familie gelijk behandeld. Toch is te zien dat het thema vrouwenrechten sterker wordt gerepresenteerd omdat het in het laatste seizoen er niet om gaat bij welke groepering je hoort of welke etnische afkomst je hebt, maar wordt er één front gevormd tegen het gevangenisstelsel om zo een groter doel te bereiken. De hiërarchie met betrekking tot het belang van verschillende feministische thema's laat zien dat het interessant is om te kijken naar de betekenisgeving van het publiek en welke feministische thema's er voor hun uitspringen en op welke manier zij over deze thema's denken.

2.2.4 Intersectionaliteit

De thema's diversiteit in etnische achtergrond, diversiteit in seksualiteit en vrouwenrechten zijn op zichzelf staand vaker onderzocht in combinatie met media. Echter wordt de intersectie tussen deze thema's vaak gezien als erg complex en niet als onderwerp voor studie. Davis (2008) beschrijft in haar onderzoek het fenomeen intersectionaliteit waarmee de interactie van verschillende identiteiten en ervaringen van uitsluiting en ondergeschiktheid wordt bedoeld. In haar onderzoek wordt gekeken naar het succes van het fenomeen intersectionaliteit maar ook naar de onzekerheden en verwarring die het heeft veroorzaakt in feministische studies. Volgens Davis (2008) refereert intersectionaliteit naar de interactie tussen gender, ras, etniciteit en andere verschillen in individuele levens, sociale gebeurtenissen, instituties en culturele

ideologieën. Het intersectionele aspect is dus niet alleen voor individuen van belang maar ook voor verschillende groeperingen of culturen. Intersectionaliteit is een kritiek op feminisme waarin alleen sekse wordt benadrukt. Crenshaw (1989) die het begrip intersectionaliteit formuleerde, deed dit naar aanleiding van een onderzoek dat zich richtte op de ervaringen en strijd van donkere vrouwen. Feminisme werd hierin gecombineerd met een antiracistische redenering. Naast dat je vrouw bent, zijn andere aspecten zoals etnische achtergrond, klasse, leeftijd en seksualiteit van belang. Zoals we zagen in paragraaf 1.1.1 speelt intersectionaliteit ook in *Orange Is the New Black* een rol: witte hoogopgeleide, gegoede Piper krijgt bijzonder verlof om de begrafenis van haar oma bij te wonen terwijl zwarte Taystee nadat zij wordt vrijgelaten uit de gevangenis na enkele dagen terugkeert omdat haar thuissituatie slechter is dan de omstandigheden in de gevangenis. Het onderzoek van Crenshaw (1989) heeft ertoe geleid dat intersectionaliteit gezien wordt als de meest belangrijke toevoeging aan vrouwenstudies.

Genderstudies gaan in de hedendaagse maatschappij niet alleen over het vrouw zijn, maar ook over de verschillen tussen vrouwen. Settles (2006) heeft ook gekeken naar intersectionaliteit en hoe haar raamwerk kan helpen om raciale en genderidentiteiten van zwarte vrouwen te helpen begrijpen. Settles (2006) benadrukt de manier van onderzoek naar gender en etnische achtergrond, hierin haalt zij aan dat er te vaak wordt gefocust op de onderwerpen apart van elkaar, in plaats van naar de intersectionaliteit tussen beiden te kijken. Deze manier van kijken combineert etnische achtergrond en gender. Settles (2006) beschrijft in haar onderzoek dat de intersectie tussen etnische achtergrond en gender vooral belangrijk was voor zwarte vrouwen in Amerika omdat de politieke en sociale context waarin zij leefden erg complex was. De insteek van Settles (2006) is tevens van belang in deze studie omdat het laat zien dat zwarte vrouwen in Amerika vaak worden benadeeld op het gebied van politiek en sociale context. Dit komt sterk terug in de serie *Orange Is the New Black* waarin de zwarte vrouwen vaak als minder worden gezien in vergelijking met de blanke vrouwen.

Intersectie is dus een belangrijk begrip in culturele studies. Waar het voor kwaliteitstelevisie nog een begrip is wat weinig onderzocht is, is het voor de muziekindustrie al wel onderwerp van studie. In het onderzoek van Railton en Watson (2006) werd er gekeken naar de intersectionaliteit tussen gender, etnische achtergrond en seksualiteit bij muziekvideo's. Railton en Watson (2006) halen in hun onderzoek het nummer '*Can't Hold Us Down*' aan van Cristina Aguilera samen met rapper Lil' Kim. Deze muziekvideo's richten zich toentertijd vooral op het zwarte afro-Amerikaanse publiek en omgeving. In deze video's werden vrouwen vaak afgebeeld in een groep met veel

zwarte mannen of in een groep met veel zwarte vrouwen. De vrouwen in deze video's gedroegen zich assertief en seksueel en de tekst van het nummer ging voornamelijk over gender politiek en heteroseksueel gedrag. Railton en Watson (2006) concluderen dat de manier van seksualiteit in combinatie met gender en etnische achtergrond een erg complex aspect is. Etnische achtergrond heeft dus invloed op de manier van seksualiteit en de manier waarop deze seksualiteit geïnterpreteerd kan worden. Uit het onderzoek van Railton en Watson (2006) blijkt dat zwarten vrouwen sneller worden gerepresenteerd als sensueel en sexy, terwijl dit bij blanke vrouwen niet van toepassing is. De representatie van vrouwelijke seksualiteit in combinatie met de representatie van raciale identiteit of etnische achtergrond lijkt aan de ene kant dus erg complex maar maakt aan de andere kant een belangrijk standpunt. Ook Finn en Aayeshah (2016) hebben gekeken naar intersectionaliteit. In hun studie kijken ze naar de representatie van ras, etniciteit en cultuur en hoe deze drie concepten zich tot elkaar verhouden en hoe de één de ander kan beïnvloeden. Deze intersectionaliteit wordt door Finn en Aayeshah (2016) gemeten door naar digitale media te kijken. In dit onderzoek wordt geconcludeerd dat intersectionaliteit een erg complex begrip is. Dit komt mede door het feit dat het lastig is om te beargumenteren welk aspect belangrijker is dan de ander en het feit dat er zo veel verschillende intersecties ontstaan. Bovenstaande onderzoeken laten zien hoe intersectionaliteit werkt in andere media-uitingen. Er kan dus wel gesteld worden dat er op verschillende onderzoeksgebieden gekeken wordt naar intersectionaliteit, maar dat er op het gebied van kwaliteitstelevisie nog vrij weinig onderzoek gedaan is. In de serie *Orange Is the New Black* komt de intersectionaliteit wel sterk naar voren. De combinatie van onderwerpen zoals diversiteit, etnische achtergrond, seksualiteit en gender laten zien dat er sprake is van een intersectionele benadering. Alhoewel deze intersectionele benadering sterk terug te zien is in de serie wordt er op het gebied van academisch onderzoek nog weinig naar gekeken.

Intersectionaliteit zal daarom in dit onderzoek naar feminisme in *Orange Is the New Black* gezien worden als een belangrijk aspect. Zoals eerder beschreven zal er in dit onderzoek gefocust worden op de thema's diversiteit en vrouwenrechten. Het thema diversiteit bestaat uit etnische achtergrond en seksualiteit. Het zal voor dit onderzoek juist van belang zijn om niet alleen naar deze thema's te kijken op een individuele manier maar juist de intersectie op te zoeken en daarmee de verbinding tussen deze thema's te belichten. De intersectie tussen verschillende aspecten zal ook een bijdrage leveren aan de uiteindelijke betekenisgeving van het publiek aan de serie. Om uiteindelijk een volledig beeld te krijgen over hoe het publiek van de serie *Orange Is the*

New Black denkt over feministische thematiek zal er gebruik worden gemaakt van het proces van betekenisgeving.

2.3 Betekenisgeving

Het proces van betekenis geven kan teruggeleid worden naar het encoding en decoding model van Stuart Hall (1973). Hall benadrukt met dit model dat wanneer er een analyse gedaan wordt naar een cultureel aspect, de onderlinge verbinding tussen sociale structuren en formele structuren van cruciaal belang is. Het encoding en decoding model van Hall (1973) is in vele mediaonderzoeken het uitgangspunt geweest wanneer er werd gekeken naar de betekenis van een mediaproduct door zowel de producent als de ontvanger. In dit proces van encoding en decoding is de sociale context van zowel de zender als de ontvanger van belang en worden discoursen gebruikt om betekenis te geven aan bepaalde onderwerpen en gebeurtenissen. Discoursen helpen om het mediaproduct te begrijpen en om hier betekenis aan te geven. Er is niet één juiste discourse die een bepaald product of gebeurtenis omvat. De producent van het mediaproduct beïnvloedt het product door eigen ervaringen. Deze ervaringen en intenties worden op een bepaalde manier verwerkt en geven op een bepaalde manier betekenis aan het product. Dit proces wordt door Hall (1973) encoding genoemd. Encoding is het proces waarin de zender van het mediaproduct zijn of haar ideeën duidelijk maakt voor de ontvanger door middel van gecodeerde betekenissen. De zender geeft hier vorm aan het mediaproduct en gebruikt hierbij verbale en non-verbale symbolen om de ontvanger duidelijk te maken wat hij of zij bedoeld met het mediaproduct. Het proces van encoding van het mediaproduct is zeer belangrijk omdat het een directe invloed heeft op de betekenis van het product, de sociale context van zowel de zender als de ontvanger speelt hierin een belangrijke rol. De ontvanger van het product ontvangt dit product weer op een eigen, persoonlijke manier. Dit wil zeggen dat de sociale context van de ontvanger bepaalt op welke manier het mediaproduct ontvangen wordt. De ontvanger kan aan de ene kant de intentie en betekenis van de zender begrijpen en aannemen, maar aan de andere kant kan de ontvanger dit product ook op een andere manier aannemen. Dit proces wordt ook wel decoding genoemd.

Het decoding proces staat voor het proces van interpretatie van de ontvanger. De ontvanger probeert het mediaproduct en de gecodeerde informatie te begrijpen. Het effect van het mediaproduct hangt dus af van het feit of de ontvanger het mediaproduct op dezelfde manier ontvangt als dat de zender het bedoeld heeft. Opnieuw is de sociale context van belang en spelen de persoonlijke ervaringen, intentie en persoonlijke

gevoelens een rol in het geven van betekenis aan mediaproducten, zowel voor de zender als voor de ontvanger van het mediaproduct. Het is echter niet vanzelfsprekend dat de ontvanger altijd dezelfde betekenis geeft aan een mediaproduct als dat de zender gedaan heeft. De zender en ontvanger gebruiken in het gehele proces van het encoding en decoding hun eigen sociale context, welke gebaseerd zijn op achtergrond, klasse, cultuur, religie of politieke voorkeur. Het encoding en decoding model is daarom sterk verbonden met ideologie en benadrukt de sociale positie en sociale context van zowel de zender als de ontvanger.

Het encoding en decoding model van Stuart Hall (1973) veronderstelt dat er drie verschillende lezingen zijn die de ontvanger van een mediaproduct aan kan nemen bij het decoderen daarvan. De drie lezingen die Hall bespreekt zijn de dominante lezing, de onderhandelingslezing en de tegenstrijdige lezing. De eerste lezing, de dominante lezing, beschrijft het proces waarin de ontvanger het mediaproduct precies decodeert en begrijpt zoals de zender deze bedoeld heeft. De ontvanger heeft door zijn of haar sociaal referentiekader zich kunnen vinden in de dominante lezing van de zender. De ontvanger neemt door middel van dit perspectief de bedoelde betekenis van de zender aan. De tweede lezing, de onderhandelingslezing, beschrijft het proces waarin er een combinatie ontstaat tussen aanvaarding en afwijzing. In deze lezing erkent de ontvanger de dominante lezing maar accepteert deze niet volledig zoals de zender deze heeft bedoeld. Door middel van het sociale referentiekader van de ontvanger wordt de dominante betekenis van de zender aangepast. De derde lezing, de tegenstrijdige lezing, beschrijft het proces waarin de ontvanger het tegenovergestelde van de dominante lezing begrijpt en daarmee een tegenovergestelde betekenis geeft aan het mediaproduct.

Het encoding en decoding model van Hall (1973) en daarmee het proces van betekenis geven, is al in vele mediaonderzoeken en publieksstudies toegepast. Tevens is het onderzoeken van publiek een veel gekozen methode voor verschillende culturele studies. Zo ook in het onderzoek van Morley (1980) waarin hij het model van encoding en decoding van Hall (1973) gebruikt heeft om het programma Nationwide te onderzoeken. Zijn studie focuste zich op de manier waarop het programma het publiek benaderde en de ideologische thema's die aan bod kwamen. Morley (1980) keek naar individuen met verschillende sociale achtergronden en wilde onderzoeken hoe deze individuen reageerden op het programma aan de hand van de drie decoding methode's van Hall (1973): de dominante, onderhandelbare en tegenstrijdige lezing. Hieruit werd geconcludeerd dat het decoding proces niet alleen beïnvloed wordt door de sociale context omdat de participanten uit dezelfde klasse verschillende betekenissen gaven aan hetgeen wat hen werd laten zien in het onderzoek Morley (1980).

In veel publieksstudies worden vrouwen als uitgangspunt genomen, zo ook in het onderzoek van Ang (1987). Er wordt in dit onderzoek gekeken naar de positie van vrouwen en op welke manier deze positie invloed heeft op het betekenis geven aan bepaalde mediaproducten. Ang (1987) beschrijft in haar onderzoek de term emotioneel realisme, waarmee wordt bedoeld dat sommige gebeurtenissen op televisie door het publiek als realiteit worden gezien omdat het hun op emotioneel gebied raakt. Ang (1987) grijpt in haar studie terug naar het model van Hall (1973) wanneer zij het over emotioneel realisme heeft. Deze manier van betekenisgeving is namelijk anders dan wanneer het publiek geen emotionele verbinding heeft met hetgeen wat zij op televisie kijken. Ook het onderzoek van Cooper (1999) wijst uit dat in het proces van betekenisgeven het begrip relevantie erg belangrijk is. Met relevantie wordt in dit geval bedoeld dat mensen makkelijker kunnen reflecteren op een bepaald onderwerp als het onderwerp ook relevant is voor hun. Een gebeurtenis kan als herkenbaar gezien worden waardoor het relevant is om erover na te denken. Zo hebben mannen en vrouwen een andere manier van betekenis geven omdat bepaalde dingen voor hun wel of niet relevant zijn. Uit het onderzoek van Cooper blijkt ook dat vrouwen makkelijker een verbinding maken met vrouwenthema's en met vrouwelijke personages. Het onderzoek van Cooper (1999) is interessant omdat het laat zien dat er verschillen zijn in betekenisgeving tussen mannen en vrouwen maar dat de relevantie en het relativeren van de gebeurtenissen hierin een grote rol spelen. Het perspectief dat Ang (1987) en Cooper (1999) in hun studies aannemen sluit goed aan bij deze studie naar feministische thematiek in de serie *Orange Is the New Black*. De serie haalt veelvuldig onderwerpen en gebeurtenissen aan die als echt kunnen worden ervaren en welke ook in de echte wereld gebeurd kunnen zijn. Livingstone (2004) beweert daarnaast dat de bestaande theorieën omtrent publieksonderzoek echter kunnen worden uitgebreid omdat nieuwe vormen van media een nieuwe manier van denken en onderzoek vereisen. De beweringen van Livingstone (2004) bevestigen dat het onderzoeken van het publiek van de serie *Orange Is the New Black* erg interessant kan zijn omdat deze nieuwe vorm van media nog niet vaak behandeld is in publiekonderzoek.

Het is in dit onderzoek naar feministische thematiek in de serie *Orange Is the New Black* van belang om te kijken naar het publiek als een actieve groep. Dit komt tevens doordat de verschillende thema's binnen de feministische thematiek een lange geschiedenis kennen, maar aan de andere kant zijn het actuele thema's waar nog steeds veel over gesproken wordt. In dit onderzoek zal worden gekeken naar een divers publiek, bestaande uit zowel mannen als vrouwen en de manier waarop dit publiek betekenis geeft aan de feministische thema's in de serie.

3. Methode

In dit hoofdstuk is aandacht besteed aan de gekozen methode voor het uitvoeren van dit onderzoek en voor het beantwoorden van de onderzoeksvraag. De onderzoeksvraag voor deze studie luidt als volgt:

“Hoe geven de kijkers van de kwaliteitsserie Orange is The New Black betekenis aan de feministische thema’s etnische diversiteit, seksuele diversiteit en vrouwenrechten in de serie?”

Deze vraag is in dit onderzoek beantwoord door middel van kwalitatieve semigestructureerde interviews. Het was hierbij van belang dat er gekeken werd naar de manier waarop de respondenten betekenis geven aan de feministische thematiek in de kwaliteitsserie *Orange Is the New Black*. Aan de hand van een thematische analyse is geanalyseerd welke dominante thema’s uit de interviews naar voren komen en op welke manier de kijkers van de kwaliteitsserie *Orange Is the New Black* betekenis gaven aan de feministische thematiek in de serie.

3.1 Onderzoeksmethode

In dit onderzoek is gebruik gemaakt van een kwalitatieve onderzoeksmethode. Hier is voor gekozen omdat er in dit geval gekeken wordt naar de betekenisgeving van de kijkers van de kwaliteitsserie. Er is niet gekeken naar aantallen en cijfers zoals bij een kwantitatieve onderzoeksmethode wordt gedaan, maar naar de motieven en achterliggende gedachten van de respondenten (Boeije, 2010). Tevens is kwalitatief onderzoek een geschikte methode om naar interpretatie te kijken (Brennen, 2013). Er is dus op basis van taal geprobeerd om bepaalde concepten te begrijpen welke gebaseerd zijn op ervaringen van de respondenten. Kvale (2008) stelt tevens dat er in kwalitatief onderzoek geen objectieve data gekwantificeerd worden, maar dat er juist naar betekenisvolle relaties en interpretatie gekeken wordt.

Er is in deze studie door middel van interviews onderzocht hoe de respondenten denken over de serie *Orange Is the New Black* en hoe de feministische thematiek van betekenis is voor de respondenten. In de interviews was ik geïnteresseerd in de ervaringen, interpretaties en beweegredenen van de *Orange Is the New Black* kijkers en de manier waarop zij reflecteerden op feministische thema’s in de serie. De interviews boden de mogelijkheid meer te weten te komen over de manier waarop de respondenten denken, de ervaring die zij hebben met feministische thematiek en de taal die zij gebruikten om deze gedachten toe te lichten (Boeije 2010). Voor de interviews is

het volgens Boeije (2010) ook erg belangrijk dat er rapport wordt behaald, hiermee wordt bedoeld dat zowel de onderzoeker als de respondent van de interviews beide geïnteresseerd zijn in de vraagstelling en dat er een goede omgang en sfeer is tijdens het interview. Brennen (2013) stelt tevens dat semigestructureerde interviews bedoeld zijn om de betekenis van informatie, meningen en interesse van het leven van de respondent te begrijpen. Dit sluit goed aan bij dit onderzoek naar de betekenisgeving van de kijkers van de serie *Orange Is the New Black* op de feministische thematiek in de serie.

Volgens Brennen (2013) zijn er drie verschillende soorten interviews, namelijk: gestructureerde interviews, semigestructureerde interviews en ongestructureerde open-einde interviews. In het geval van dit onderzoek zijn er semigestructureerde interviews afgenomen waarin er gebruik werd gemaakt van een topiclijst. Op deze manier was er structuur en flexibiliteit voor zowel de interviewer als de respondent (Brennen, 2013). De topiclijst voor deze interviews was aan de hand van gelezen literatuur en daarin de dominante thema's opgesteld. De topiclijst werd als leidraad gezien tijdens de interviews, dat wil zeggen dat alle topics aan bod kwamen tijdens het interview maar dat de volgorde niet vast staat. Op deze manier had de interviewer nog voldoende ruimte voor aanvullende vragen.

In dit onderzoek zijn zes mannen en zes vrouwen vanaf achttien jaar geïnterviewd. Deze leeftijdscategorie kwam naar voren in de demografische gegevens van de kijkers van *Orange Is the New Black* (Huddleston, 2016). Na het interviewen van twaalf respondenten was het moment van saturatie aangebroken. Saturatie wil zeggen dat er geen nieuwe informatie meer wordt verzameld wanneer er meer interviews worden gehouden (Boeije, 2010). Guest, Bunce en Johnson (2006) definiëren saturatie als de sleutel tot uitstekend kwalitatief onderzoek, maar merken tegelijkertijd op dat er geen gepubliceerde richtlijnen zijn voor het schatten van de steekproefomvang welke vereist is om verzadiging te bereiken.

De keuze om specifiek zes mannen en zes vrouwen te interviewen was gemaakt omdat deze studie verschillende onderwerpen betreft die te maken hebben met feministische thematiek. Omdat de nadruk gelegd wordt op vrouwelijke thema's was het juist interessant om ook te kijken naar de manier waarop mannen betekenis gaven aan deze thematiek en om te kijken of er wellicht een verschil zit tussen deze twee groepen respondenten. Dit is niet de focus van dit onderzoek, maar wordt wel in de resultaten benoemd. Een andere reden waarom er ook naar mannen werd gekeken in dit onderzoek is omdat de producenten van de serie zelf ook aangeven dat de serie zich vooral richt op vrouwelijke onderwerpen, maar dat mannen ook zeker als publiek worden berekend. Zoals ook in de inleiding te lezen is benadrukken de producenten van

de serie dat de verhaallijnen op een menselijke manier worden neergezet en daarom voor iedereen toegankelijk zijn, dus ook voor mannen.

3.2 Dataverzameling

De onderzoeksvraag is beantwoord door de meningen van de respondenten te analyseren en daarmee de vraag rondom feministische thematiek te beantwoorden. Een criterium was dat de respondenten die werden onderzocht de serie hebben gekeken. Zij hoeven geen grote fans te zijn, maar moeten de serie wel helemaal gevolgd hebben. Er werd daarom op een kritische manier bepaald welke mensen werden meegenomen in het onderzoek en wie niet (Flick, 2007a). De reden waarom specifiek deze mensen werden geïnterviewd voor dit onderzoek was omdat het aan de ene kant van belang is dat de respondent bepaalde gebeurtenissen kan aanhalen in de serie omtrent feministische thematiek. Aan de andere kant werd er in dit kwalitatieve interview gedoeld op een open gesprek, waarin er door middel van een semigestructureerd interview werd achterhaald hoe de respondenten op een persoonlijke manier betekenis gaven aan de feministische thematiek. Het nadeel van deze selectieve manier van onderzoeken is dat het soms moeilijk was om van tevoren te bepalen of de respondent geschikt was voor het interview en of hij of zij wel betekenis kon geven aan de feministische thematiek. Echter was het geven van geen betekenis aan feministische thema's ook betekenisvol in dit onderzoek.

In totaal zijn er twaalf personen geïnterviewd, zes vrouwen en zes mannen. De respondenten zijn geselecteerd door middel van een doelgerichte steekproef waarin er getracht werd om variatie te creëren (Flick, 2007a). Hiermee wordt bedoeld dat er geprobeerd werd om verschillende respondenten te vinden voor dit onderzoek. Bij een kwalitatieve studie zijn de respondenten, door middel van een doelgerichte steekproef, op een bewuste manier gekozen. De gekozen respondenten zouden de onderzoeker namelijk meer kunnen leren over het onderwerp (Boeije, 2010). Het totaal van twaalf interviews heeft uiteindelijk geleid tot voldoende rijke informatie om de onderzoeksvraag op een juiste manier te beantwoorden. De respondenten zijn geïnterviewd aan de hand van de vijf seizoenen van *Orange Is the New Black* die in totaal verschenen zijn. De interviews zijn opgenomen met behulp van een digitale recorder. Deze opnames zijn later teruggeluisterd waarna er een transcript is gemaakt van de interviews. Voor het maken van het transcript is het online transcriptie programma ExpressScribe gebruikt.

Tijdens de interviews zijn een aantal technieken gebruikt om de respondenten te helpen hun gedachten te formuleren. Ten eerste was *probing* erg belangrijk tijdens de interviews. Met *probing* wordt bedoeld dat het verbale en non-verbale gedrag van zowel de interviewer als de respondent invloed kan uitoefenen op de resultaten van het interview (Boeije, 2010). Ten tweede was interactie tussen de interviewer en de respondent erg belangrijk tijdens de interviews (Brennen, 2013). Interactie kan op vier verschillende manieren tijdens het interview. Als eerst moet het antwoord van de respondent goed te begrijpen zijn, als interviewer kan je het antwoord van de respondent daarom herhalen om informatie te verduidelijken. Als tweede beweert Brennen (2013) dat het stellen van *follow-up* vragen erg belangrijk is om zo diepgaandere informatie te verkrijgen. Verder is het evalueren van de antwoorden van de respondent en de respondent laten weten dat je begrijpt wat hij of zij bedoelt ook erg belangrijk. Bij de interactie tussen de respondent en de interviewer is het belangrijk om de privacy van de respondent te respecteren. Het beschermen van de privacy is belangrijk voor de uiteindelijke sfeer en interactie tijdens het interview (Flick, 2007b).

Naast deze interviewtechnieken was anonimiteit en vertrouwelijkheid ook erg belangrijk. In het geval van dit onderzoek zijn de interviews gehouden in een vertrouwelijke atmosfeer waar zowel de interviewer als de respondent zich prettig bij voelt. Op deze manier kon er een open en vrij gesprek plaatsvinden waarin de respondent openlijk zijn of haar mening kon uiten. Voordat het interview begon is de respondent goed geïnformeerd en heeft hij of zij toestemming gegeven met betrekking tot de voorwaarden van het interview. In deze studie is gebruik gemaakt van een *informed consent* formulier waarin de respondent toestemming gaf zijn of haar gegevens te gebruiken voor deze studie (Flick, 2007b).

Als laatst beweert Flick (2007b) dat de nauwkeurigheid van de interviewer erg belangrijk is omdat interpretatie leidend is in het gehele analyse proces. De data werden dus op een nauwkeurige en gestructureerde manier geanalyseerd om fouten te voorkomen. Wanneer er data werden verzameld werd er ook rekening gehouden met de gevoeligheid van de respondenten. Vooral in dit onderzoek naar feministische thematiek is er gevoelige informatie besproken door de respondenten (Flick, 2007b).

3.3 Operationalisering – de topiclijst

Om meer inzicht te genereren in de feministische thematiek in de kwaliteitsserie *Orange Is the New Black* is er een topiclijst opgesteld om dit te onderzoeken (zie paragraaf 7). De topiclijst is aan de hand van de attenderende begrippen uit de theorie samengesteld. De

thema's etnische diversiteit, seksuele diversiteit en vrouwenrechten vormen de basis van de topiclijst. Om deze thema's te bespreken zijn er fragmenten uit de serie gebruikt als illustratiemateriaal, om zo specifieke aspecten omtrent de feministische thematiek te kunnen uitlichten of te benadrukken.

De interviews gingen van start met een aantal persoonlijke vragen en een aantal vragen om de context van de betekenisgeving te begrijpen. Hier werden vragen gesteld die gingen over het kijkgedrag van de respondent en werd de vraag gesteld welke gebeurtenis de respondent het meest is bijgebleven uit de serie. Aan de hand van dit antwoord werd er door de interviewer gekeken welke van de drie thema's hierop kon inhaken. Elk thema werd ingeleid door middel van een fragment. Het thema etnische diversiteit werd geïllustreerd door een fragment waarin drie zwarte vrouwen op een humoristische manier praten over de vooroordelen van blanke vrouwen en over de nadelen die zij zelf ondervinden omdat ze zwart zijn. Verder werd er in dit thema dieper ingegaan op de verschillende groeperingen in de gevangenis en op de verschillen tussen bepaalde personages. Het thema seksuele diversiteit werd ingeleid door een fragment over het transgender personage Sophia. Zij wordt in haar kapsalon aangevallen door drie andere vrouwen, welke beweren dat Sophia geen echte vrouw is. In dit thema werd bedoeld op het bespreken van verschillende seksualiteiten en hoe de respondenten reflecteerden over deze diversiteit. In het laatste thema, vrouwenrechten, werd een fragment gebruikt uit het laatste seizoen van de serie. In dit fragment geeft het personage Taystee een speech over de rechten die zij hebben in de gevangenis en waar het gevangenisstelsel te kort komt. Bij dit thema zijn vragen gesteld over de omstandigheden in de vrouwengevangenis en hoe de respondenten dachten over de manier waarop de vrouwen werden behandeld. De interviews werden afgesloten met een aantal demografische vragen over leeftijd, woonplaats en opleiding van de respondent.

Zoals hierboven al is aangegeven zijn er twaalf interviews afgenomen waarin zes mannen en zes vrouwen betekenis geven aan de feministische thematiek in de serie *Orange Is the New Black*. Het eerste interview dat werd gehouden was in eerste instantie een proefinterview waarin er aan het eind werd gereflecteerd op de vragen. Dit wordt ook wel een *member check* genoemd. In dit proefinterview werd echter op een waardevolle manier betekenis gegeven aan de feministische thema's, daardoor is dit proefinterview ook meegenomen in de uiteindelijke analyse. De rest van de interviews bedroeg geen uitgebreide reflectie.

3.4 Data-analyse

De verzamelde data welke door het uitvoeren van kwalitatieve interviews zijn verkregen, zijn in een later stadium geanalyseerd door middel van een thematische analyse. Een thematische analyse wordt door Braun en Clarke (2006) gedefinieerd als een methode om verschillende patronen en thema's te identificeren, analyseren en te rapporteren. Ook geeft een thematische analyse een rijke beschrijving van de data waardoor er een uitgebreide analyse gemaakt kon worden. De getranscribeerde interviews zijn voorzien van codes om zo de thema's te ontdekken die centraal staan voor de kijkers van de kwaliteitsserie *Orange Is the New Black* (Boeije, 2010). De thematische analyse was uitgevoerd in drie stappen: open coderen, axiaal coderen en selectief coderen

Als eerste zijn de getranscribeerde interviews open gecodeerd. Open coderen beschrijft het proces waarin de data onderzocht, vergeleken en gecategoriseerd wordt. De data zijn in deze stap verdeeld in fragmenten waarna deze fragmenten met elkaar zijn vergeleken en zijn gelabeld met een code. Het proces van axiaal coderen volgde daarna. Axiaal coderen wordt gekenmerkt door de procedure waarbij de data op een nieuwe manier wordt samengevoegd na het open coderen. Dit is een meer abstract proces en bestaat uit het coderen van verschillende afzonderlijke categorieën. Het doel hiervan is om te onderzoeken welke elementen het meest dominant zijn en welke juist minder belangrijk zijn voor het onderzoek. Ten slotte is het proces van selectief coderen toegepast. Selectief coderen refereert aan het zoeken van connecties tussen de afzonderlijke categorieën om uiteindelijk een conclusie te kunnen trekken over de data. Het combineren van de data die zijn verkregen door het open en axiaal coderen heeft door middel van het selectief coderen geleid tot een antwoord op de onderzoeksvraag (Boeije, 2010).

In het gehele analyseproces stond het principe van constante vergelijking centraal. Volgens Boeije (2010) vormt constante vergelijking de basis van een kwalitatief onderzoek. Elke keer wanneer er nieuwe data verzameld werd met een nieuw interview, werd deze vergeleken met de data die tot op dat moment verzameld was. Op deze manier waren de verkregen data voortdurend uitgebreid en geanalyseerd. Wanneer duidelijk werd wat de dominante thema's waren in de afgenomen interviews was er theoretische verzadiging opgetreden. Er was op dit moment geen nieuwe informatie meer opgetreden.

3.5 Validiteit en betrouwbaarheid

In dit kwalitatieve onderzoek zijn validiteit en betrouwbaarheid zeer belangrijk geweest. Hierin speelden consistentie, geloofwaardigheid en overdraagbaarheid een belangrijke rol. Silverman (2016) definieert betrouwbaarheid als de mate van consistentie en beweert dat het nauw samenhangt met repliceerbaarheid, wat wil zeggen dat er in toekomstig onderzoek dezelfde resultaten zullen worden behaald. Er zijn een aantal technieken toegepast in deze studie die bijdragen aan het verhogen van de validiteit en betrouwbaarheid. Zo is er door middel van een *informed consent* formulier gezorgd voor anonimiteit voor de respondenten. Ook is er na het eerste interview een *member check* gedaan. Deze techniek heeft bijgedragen aan het verhogen van de betrouwbaarheid van de interviewvragen. Daarnaast heeft de systematische manier van coderen en analyseren aan de hand van een thematische analyse gezorgd voor een duidelijke structuur waardoor de betrouwbaarheid tevens gestegen is. Als laatste zijn de opnames die gemaakt zijn tijdens de interviews van grote waarde (Silverman, 2016). Door deze opnames en uiteindelijke transcriptie kon er op een systematische manier geanalyseerd worden. Betrouwbaarheid moet volgens Babbie (2016) niet worden verward met validiteit omdat betrouwbaarheid gaat over het verkrijgen van dezelfde data en conclusies in herhalend onderzoek en validiteit vooral gaat over het meten wat je als onderzoeker wilde meten.

Dit onderzoek wordt gezien als valide wanneer de besproken concepten ook daadwerkelijk worden geanalyseerd op de manier zoals de bedoeling is (Gilbert, 2008). Er wordt dus onderzocht wat de onderzoeker ook daadwerkelijk wilde onderzoeken. Tevens is een heldere uitleg en definiëring van concepten en aspecten van belang. Babbie (2016) definieert validiteit als het accuraat meten van wat van tevoren bedoeld is om te meten. In het geval van deze studie was de onderzoeker het meetinstrument en had dit wellicht invloed op de interpretatie van de data (Babbie, 2016). Het is daarom volgens Silverman (2016) van belang dat er nauwkeurig wordt gekeken naar de setting van de interviews. In dit onderzoek zijn de interviews afgenomen op een locatie welke voor zowel de respondent als de interviewer als neutraal werd gezien. De invloed van de onderzoeker is deels voorkomen doordat de operationalisering en onderzoeksmethode zo specifiek mogelijk is beschreven. De validiteit van een onderzoek bestaat uit externe en interne validiteit. Een onderzoek is intern valide wanneer de bevindingen alleen waargenomen kunnen worden in dit betreffende onderzoek en wanneer dit onderzoek vrij is van systematische fouten. Ondanks dat er in deze studie getracht werd naar een analyse zonder systematische fouten, blijft de onderzoeker het meetinstrument. Bij de externe validiteit van een onderzoek kunnen de bevindingen ook in andere situaties

voor komen. Bij externe validiteit gaat het erover of de resultaten generaliseerbaar zijn. In het geval van dit onderzoek zijn er slechts twaalf respondenten geïnterviewd en kan er dus weinig gezegd worden over de generaliseerbaarheid van de uitkomsten.

4. Resultaten

In de analyse zijn de drie thema's etnische diversiteit, seksuele diversiteit en vrouwenrechten sterk naar voren gekomen. Bij het thema etnische diversiteit komt in alle interviews duidelijk naar voren dat er verschillende groeperingen worden gezien in de serie. Het was tevens ook de intentie van de producenten om deze groeperingen sterk naar voren te laten komen, echter zien de kijkers van de serie meer diversiteit dan dat er in eerste instantie bedoeld was door de producenten. Er kan geconcludeerd worden dat met betrekking tot de onderwerpen die besproken werden, de respondenten het in veel gevallen met elkaar eens waren. De respondenten stelden dat sociale achtergrond erg belangrijk is en dat de huidskleur van een bepaald personage uitmaakt hoe er naar diegene wordt gekeken. De intentie van de producenten voor de zwarte en blanke groepering is dus gelukt. Het tweede thema, seksuele diversiteit, werkt op eenzelfde manier. Ook wat betreft dit thema wordt door de respondenten opnieuw de nadruk gelegd op de hoge mate van diversiteit tussen de vrouwen en wordt er wederom duidelijk dat er meer diversiteit wordt gezien door de kijkers dan dat door de producenten bedoeld is. Ondanks dat er door de respondenten veel diversiteit gezien werd qua seksualiteit is er ook nog enige discussie. Op de stereotype personages wordt door de respondenten op een duidelijke manier gereflecteerd, maar wat betreft seksuele daden is er nog enige discussie. Sommigen vinden het vies en anderen juist interessant. Het laatste thema, vrouwenrechten, laat de problemen rondom vrouwenkwesties zien. Het thema vrouwenrechten gaat dieper in op de rechten van de vrouw en wordt door de respondenten tijdens de interviews aangestipt.

Er is wel een groot verschil geconstateerd tussen de drie thema's. Bij de thema's etnische diversiteit en seksuele diversiteit kunnen de respondenten duidelijk reflecteren op de twee thema's, terwijl bij het thema vrouwenrechten reflectie veel moeilijker blijkt voor de respondenten. Dit grote verschil kan verklaard worden door de concepten emotioneel realisme en relevantie. Met realisme wordt bedoeld dat de respondent hetgeen hij of zij op televisie kijkt als realistisch kan ervaren (zie paragraaf 2.3). Een hoge mate van realisme draagt voor de respondent op een positieve manier bij aan de relevantie van het onderwerp waardoor hij of zij makkelijker betekenis kan geven aan hetgeen hij of zij gezien heeft. Realisme is erg belangrijk geweest in de analyse en bij het proces van betekenisgeven. Hoe realisme een rol speelt bij de drie thema's wordt per thema uiteengezet.

4.1 Etnische diversiteit

Het thema etnische diversiteit werd in de interviews uitgebreid besproken. Hetgeen wat het sterks naar voren kwam met betrekking tot dit thema is de groepsvorming binnen de gevangenis. In alle interviews kwam naar voren dat er drie groepen aanwezig zijn in de gevangenis. De blanken, de zwarten en de Latina's. De respondenten reflecteerden ook allemaal over deze groepsvorming. In dit geval was de intentie van de producenten van de serie geslaagd. Uit de interviews met de producenten en de actrices (zie paragraaf 1.1) bleek namelijk dat er werd ingezet op groepsvorming binnen de gevangenis om zo diversiteit te laten zien. De respondenten hebben duidelijk opgevat dat deze groepen intentioneel voor de serie gecreëerd zijn waarbij de respondenten ook laten horen hoe zij zelf denken over deze bepaalde groeperingen. In onderstaand citaat is te zien hoe de serie in eerste instantie wordt opgevat door één van de respondenten.

“Het gaat over Piper en haar relatie met Alex onder andere. En over het leven in een vrouwengevangenis. Je ziet dat er veel verschillende groepen zijn. Je hebt de Latina's, de blanke vrouwen de zwarte vrouwen.”

(Michel, 20 jaar)

Het citaat hierboven laat duidelijk zien dat naast dat de hoofdpersoon benoemd wordt en het verhaal zich afspeelt in een gevangenis, de diversiteit onder de vrouwen ook sterk naar voren komt. In het eerste opzicht wordt deze diversiteit getoond door het benoemen van de drie verschillende groepen vrouwen in de gevangenis. De intentie van de producenten is juist om meer diversiteit te laten zien en om daardoor meer begrip te kweken voor verschillende etnische afkomsten. In het citaat hieronder is te zien hoe een respondent denkt over de groepsvorming in de gevangenis.

“Ja ik vind het apart dat dit zo gebeurt, wat dat hoeft toch helemaal niet. Iedereen is toch hetzelfde en iedereen zit in de gevangenis. Je hebt het allemaal verkloot dus ik vind het apart dat ze gescheiden worden. Het zijn ook allemaal vrouwen.”

(Roos, 26 jaar)

Wanneer de respondenten reflecteerden over dit onderwerp kwamen velen tot de conclusie dat het niet uit maakt of je nou zwart, wit of Latina bent, iedereen is hetzelfde. In de interviews komt tevens naar voren dat de drie prominent aanwezige groepen horen bij de serie, zij maken het verhaal interessant en leuk om naar te kijken volgens de respondenten. Het verslavende effect dat de verhaallijnen hebben draagt bij aan het

kijkplezier van het publiek. Doordat de verhaallijnen goed uitgediept en als erg realistisch ervaren worden kijkt het publiek graag naar de serie. Zij kunnen door deze uitgediepte en realistische verhaallijnen makkelijker verder reflecteren op de onderwerpen waardoor het kijkplezier stijgt en waardoor er bij sommige respondenten een verslaving ontstaat.

Echter worden er naast deze drie groepen ook nog andere groepen opgemerkt in de vrouwengevangenis. Zo worden de cipers, de oudere dames, de skinheads, de drugsverslaafden en de lesbiennes ook gezien als aparte groepering. In het citaat hieronder is te zien dat er naast de drie prominent aanwezige groepen, ook nog kleinere minder grote groepen te zien zijn in de gevangenis.

“Die Lesbische groep, die groep die altijd cocaïne en drugs doet enzo. En dan die Spaanse, die buitenlandse groep.”

(Kevin, 21 jaar)

In de interviews komt dus sterk naar voren dat er groepen worden opgemerkt in de gevangenis. Zowel de groepen die door de producenten van de serie nadrukkelijk naar voren worden geschoven, als de wat minder prominent aanwezige groeperingen. De respondenten reflecteren dus op een grotere diversiteit in etnische achtergrond dan door de producenten beoogd werd en zien ook veel overlap tussen de groepen ontstaan.

Wanneer we kijken naar de drie groepen op individueel niveau, is te zien dat er per groep een leider, ook wel de moeder van de groep, aanwezig is. Bij de blanke groepering staat Red duidelijk aan het roer. Zij wordt door de respondenten meer bestempeld als strenge leider dan als moeder. Daarentegen wordt Gloria, de moeder van de Latina's, meer gezien als moederfiguur. Dit omdat ze vaak handelt in het belang van haar familie. Bij de donkere dames is het volgens de respondenten lastig te zeggen wie de moederrol vervult. In twee van de twaalf interviews komt naar voren dat het personage Vee meer als leider wordt gezien dan Taystee. Taystee wordt meer gezien als vriendin dan als leider. In het citaat hieronder wordt een illustratie gegeven van hoe de moeders in de serie van elkaar verschillen.

Ja absoluut. Ja ik vind Red wel misschien de heftigste moeder omdat zij toch wel is van voor wat hoort wat en jij hoort te luisteren naar mij en als je dat niet doet dan zal je gevolgen zien en dan wordt je uit de familie gezet. Wat ik niet persé erg kenmerkend vind voor het blanke geslacht. Ik vind bij Gloria merk je juist weer heel erg van la familia en iedereen valt er eigenlijk onder. En als je daarbij behoort dan zit het sowieso goed, dus die zijn er altijd

wel ongeacht wat er gebeurd. En ja de donkere groep, ja inderdaad die voelen zich ook wel echt donker. Dat benadrukken ze ook vaak. Maar ze voelen ook een eenheid door de kleur die ze hebben. Ik merk wel dat het wittere geslacht ook minder naar hun huidskleur kijkt en meer naar van als jij iets verkeerd doet dan ben je gewoon verkeerd. Ongeacht je huidskleur. En de Spaanse en de donkere die zijn juist weer heel erg van ja je hoort bij ons, je hoort bij ons wat je ook doet.

(Fleur, 23 jaar)

De respondenten zien dat er dus een verschil is tussen de drie groepen in de serie en halen hier ook kijkplezier uit. Het aspect dramatische spanning wat hoort bij het dramagenre draagt hieraan bij. Zoals reeds door Schwan (2016) is besproken wordt een kwaliteitsserie zoals *Orange Is the New Black* gedreven door het dramatisch aspect in de serie (zie paragraaf 2.1). Aan de ene kant halen de respondenten voldoening uit de dramatische spanning in de serie en wordt het kijkplezier verhoogd. Maar aan de andere kant geven de respondenten ook een reflectie op de machtsstructuur in de samenleving. Ze relateren deze onderwerpen aan hun eigen leven waardoor de respondenten over deze onderwerpen kunnen reflecteren. In de multiculturele samenleving waarin wij nu leven is het zien van verschillende groepen normaal geworden, de respondenten kunnen daardoor ook makkelijker over deze onderwerpen reflecteren. In het citaat hieronder is te zien hoe een respondent denkt over de diversiteit in de serie.

“Nou ja, ik vind het in ieder geval goed dat het bijdraagt aan en dat het laat zien dat er diversiteit is in de wereld en dat je met iedereen op een respectvolle manier moet omgaan en dat je niet moet kijken naar iemands huidskleur en iemands geslacht, of iemands ras en hoe iemand in het leven staat. En dat het daarom bijdraagt, het draagt op een goede manier bij aan de samenleving en dat gebeurd op een manier waardoor je er graag naar kijkt.”

(Olivia, 22 jaar)

Zoals hierboven ook wordt benoemd zien de Latina's en de donkere vrouwen elkaar echt als familie omdat ze zich verbinden door huidskleur en door culturele achtergrond. Zoals in het theoretisch kader wordt besproken doormiddel van het onderzoek van Hunter (2007), speelt huidskleur een bepalende rol in het leven van een vrouw (zie paragraaf 2.2.1). Vrouwen met een lichte huid zouden bijvoorbeeld beter opgeleid zijn omdat zij uit een beter en rijker milieu komen. Ze zijn blank waardoor ze bijna automatisch als superieur en welvarend worden gezien. Dit is in de serie ook goed terug

te zien door het hoofdpersonage Piper. Zij is blank en komt uit een goed milieu. Dit in tegenstelling tot donkere vrouwen die over het algemeen uit een armer milieu komen en vaak als achtergesteld worden bestempeld. De respondenten begrijpen ook dat huidskleur bepalend is in de serie en dat blanke vrouwen zich sneller aangetrokken voelen tot andere blanke vrouwen en zwarte vrouwen zich sneller aangetrokken voelen tot andere zwarte vrouwen. Het citaat hieronder illustreert dit.

“Ja, dat gebeurt gewoon. Iedereen trekt naar z'n eigen groep toe. Stel dat je onzeker bent en je zit daar met allemaal zwarten. Dan trek je toch wel meer naar de blanken toe.”

(Eline, 24 jaar)

Bovenstaand citaat laat zien dat Eline het begrijpelijk vindt dat je naar je eigen groep trekt in een onbekende omgeving. Zij vindt het ook niet gek dat de zwarte vrouwen samen zitten en de blanke vrouwen ergens anders. Er is niet alleen diversiteit tussen de groeperingen maar ook binnen deze groepen. De blanke groepering bestaat uit vrouwen met verschillende culturele achtergronden. Zo wordt in één van de interviews benoemd dat Red uit Rusland komt en dat het dus opmerkelijk is dat zij, ondanks haar niet-Amerikaanse afkomst, toch als leider van de blanke groep wordt gezien. Ook de hoofdpersoon Piper maakt in het begin van de serie deel uit van deze groep. Ondanks dat zij uit een beter milieu komt en beter is opgeleid dan de meeste blanke dames van die groep, hoort zij toch wel bij die familie. Dit wordt door de respondenten niet als raar gezien. Piper is blank en hoort nou eenmaal bij de blanke groep in de gevangenis. Ook al is zij hoger opgeleid dan de rest van de groep, de huiskleur van de vrouwen staat voorop.

Het personage Piper komt in alle interviews sterk naar voren en in acht van de twaalf interviews wordt actief gereflecteerd op haar verhaallijn in de serie. Hieruit blijkt dat er een duidelijke verandering te zien is op persoonlijk niveau en de manier waarop zij met de andere gevangenen omgaat. De respondenten vinden de verandering van Piper in de meeste gevallen begrijpelijk omdat er wordt beweerd dat het gevangenisleven een persoon kan veranderen. In het citaat hieronder is te zien hoe er over de verandering van Piper gesproken werd tijdens de interviews.

Ja, want ze verandert er zelf ook wel veel door. Eerst was ze nog erg stil en naïef en netjes. En later wordt ze wel een beetje een bitch en verhard ze en gaat ze wel een stempel drukken op het gevangenis wezen. [...] Ja het verslaaft, je wilt weten hoe het verder gaat.

Dat is eigenlijk met alle series zo, een goede pakkende serie heeft dat. En deze heeft dat ook. Je wilt gewoon weten wat er nog meer gebeurt.

(Henriette, 30 jaar)

Zoals hierboven te zien is vindt respondent Henriette dat een verandering zoals die van het personage Piper bijdraagt aan het verslavende effect van de serie. Piper komt de gevangenis is als een onschuldige en lieve vrouw, maar naarmate het verhaal vordert veranderd Piper ook. Respondent Henriette geeft aan dat ze wil weten hoe het verhaal verder gaat en ook hoe het dus met Piper afloopt. De nieuwsgierigheid maakt het voor haar verslavend. Ondanks dat Piper overkomt als een blanke, onschuldige vrouw, is ze dat naarmate ze langer in de gevangenis zit volgens veel respondenten totaal niet. De hoge mate van diversiteit komt dus niet alleen terug wanneer de groepen tegenover elkaar staan maar ook als je kijkt naar de personen binnen de groepen. Door de individuele diversiteit krijgen de respondenten meer begrip voor de personages. Het personage Taystee wordt bijvoorbeeld door de respondenten gezien als een echte donkere vrouw. Natuurlijk is haar huiskleur donker, maar daarnaast gedraagt zij zich ook donker. De respondenten zien haar echt als zwarte vrouw en als iemand van de straat. In onderstaand citaat is te zien hoe er over Taystee als donkere vrouw wordt gesproken.

“Die Taystee heeft meer het donkere in zich, zij is echt opgegroeid op de straat en deed in drugs. Die kan dat gewoon.”

(Henriette, 30 jaar)

Het citaat hierboven laat zien dat het feit dat Taystee opgegroeid is op de straat en dat ze in drugs handelde eraan bijdraagt dat zij gezien wordt als een echte zwarte vrouw. Respondent Henriette ziet dit ook en associeert een donkere huidskleur aan opgroeien in een minder milieu en het dealen van drugs. Tevens heeft het achtergrondverhaal van Taystee dat in de serie steeds duidelijker werd, bijgedragen aan de beeldvorming over haar. De respondenten zien niet alleen dat zij een zwarte vrouw is, maar hun associaties worden ook bevestigd door het achtergrondverhaal dat wordt laten zien. Iemand die ook bij het groepje donkere vrouwen hoort is Poussey, zij heeft ook een donker uiterlijk en gaat met de donkere vrouwen om alsof ze één van hen is. Echter door het achtergrondverhaal dat wordt laten zien over Poussey blijkt dat zij geen stereotype zwarte vrouw uit de getto is. Een aantal respondenten vinden het gek dat Poussey bij de zwarte groepering hoort. Zij past hier namelijk qua achtergrond helemaal niet bij. In de

citaten hieronder is te zien hoe betekenis werd gegeven aan het personage Poussey tijdens de interviews. Ook komt naar voren dat het zonder achtergrondverhaal moeilijk is om onderscheid te maken tussen de donkere vrouwen.

“Ja, want ze gaat nu met al die straat vrouwen om terwijl dat helemaal niet haar achtergrond is. Ze past er qua achtergrond helemaal niet tussen.”

(Bas, 25 jaar)

“Ja Poussee is donker, wat natuurlijk maakt dat je in een sociale samenleving altijd een stap achter loopt. En dat komt ook heel erg naar voren in de serie. Piper heeft gewoon veel meer kansen gehad. En wat Poussee betreft die zit natuurlijk ook in het zwarte groepje, dus dat maakt het ook weer kwetsbaarder. En ja, ze heeft er ook gewoon last van dat ze donker is.”

(Henriette, 30 jaar)

Uit de interviews is gebleken dat voor zowel de blanke groepering als voor de zwarte groepering er stereotyperende personages te zien zijn. Wanneer we kijken naar de Latina groepering is er echter geen stereotype te vinden. Hoewel de drie groepen worden geregistreerd door de kijkers, is het niet zo dat zij diversiteit in alle groepen ervaren. De zwarte en witte groep worden gezien als gelijkwaardig in diversiteit, de Latina groepering niet. De intentie van de producenten van de serie was om diversiteit te laten zien en deze bespreekbaar te maken. De Latina's zitten echter in een middenpositie, tussen de blanke en de zwarte dames in. In geen van de interviews wordt benoemd waarom een Latina vrouw nou echt Latina is. Het enige stereotyperende aspect dat genoemd werd was dat de Latina groepering veel waarde hecht aan familie. Dit blijkt door hun manier van omgang met elkaar en de manier van handelen in de gevangenis. Naast dit enige stereotyperende aspect wordt er bijna geen betekenis gegeven aan de diversiteit van de Latina groepering in de gevangenis. Wanneer het over etnische diversiteit gaat, worden de blanke en de zwarte groepering daarin uitgelicht. Een middenweg bestaat eigenlijk niet. Net zoals in het onderzoek van Hunter (2007) (zie paragraaf 2.2.1) waarin alleen blanke en donkere vrouwen worden besproken, maar niets daartussenin. Er kan dus wel gesteld worden dat de intentie van de producenten, met betrekking tot etnische diversiteit, vooral gelukt is voor de blanke en de zwarte groepering in de serie.

4.1.1 Realisme en relevantie

Uit de analyse van de interviews is gebleken dat de mate van realisme een grote rol speelt in het reflectieproces van de respondenten. In tien van de twaalf interviews kwam naar voren dat de serie enige aspecten bevat van realisme. Het kwam er vaak op neer dat gebeurtenissen uit de serie ook in het echte leven gebeurd hadden kunnen zijn. Gebeurtenissen zoals machtsmisbruik, seksuele intimidatie, geweld, discriminatie en mishandeling werden genoemd wanneer het over deze realistische gebeurtenissen ging. Het citaat hieronder laat zien op welke manier realisme in het algemeen ervaren wordt.

“Nou ja, ik vind dat ze het wel heel realistisch hebben opgezet. Het komt overtuigend over. Ik heb natuurlijk geen research gedaan naar zo'n gevangenis, maar voor mijn gevoel klopt het wel een beetje hoe het zo gaat.”

(Tim, 21 jaar)

Zoals hierboven beschreven staat is het, ondanks dat het gevangenisleven iets is waar respondent Tim zelf geen ervaring mee heeft, toch overtuigend genoeg om de gebeurtenissen als realistisch te zien. Wanneer er over het realistische aspect van de serie gepraat werd, werd er in de meeste gevallen een verband gelegd met de diversiteit van vrouwen. Zowel op etnische achtergrond als op seksueel gebied. Op het gebied van diversiteit in etnische achtergrond werd er door veel respondenten hetzelfde gezegd. Namelijk, dat het goed is om deze diversiteit te laten zien en dat het bijdraagt aan de verbreding van de gedachten omtrent dit onderwerp.

Een ander aspect van het realisme in de serie is de mate van diepgang in de personages en verhaallijnen. Doordat sommige verhaallijnen en personages zo uitgediept worden en zo uitgebreid besproken zijn, draagt dit bij aan de mate van realisme. De achtergrondverhalen van de personages hebben daar sterk in bijgedragen. Onderstaand citaat illustreert dit.

“Nou ik vind dat het dingen veel genuanceerder maakt. En dat vond ik er wel heel goed aan dat bij wijze van spreken die ene had een moord gepleegd. Iets heel heftigs, maar als je dan dat hele verhaal erachter hoort dan maakt het door de context ineens wat minder erg of je kan je veel beter inleven waarom zo'n persoon dat gedaan heeft. En dat vond ik wel met alle afleveringen dat als je het verhaal en de context erbij hoort, dan snap je wel beter hoe dingen gebeuren.”

(Michel, 20 jaar)

De empathie en het begrip dat wordt gecreëerd ten aanzien van de groepen hangt samen met realisme. Zoals respondent Michel hierboven beschrijft krijgt hij meer begrip voor een personage omdat hij haar verhaal in een bepaalde context kan bekijken door middel van een achtergrondverhaal. Hij kan zich daardoor beter inleven in het personage waardoor er meer empathie ontstaat.

In de verhaallijnen van de personages in de serie komt veel diversiteit naar voren. Echter is er naast de intentionele diversiteit die bedacht is door de producenten van de serie nog veel meer diversiteit te zien in de serie volgens de respondenten. Het publiek ziet dus meer groepen dan dat in de eerste instantie de bedoeling was. Dit is in paragraaf 4.1 uitgebreid besproken. Uit onderstaand citaat wordt duidelijk dat respondent Henriette meer ziet dan alleen de drie groepen.

“Jazeker want je had gelijk al de Spaanstalige vrouwen. En je had de donkere vrouwen en de skinheads en je had de blanken. Er zijn wel meer groeperingen in de serie. Tenminste dat zag ik wel ja.”

(Henriette, 30 jaar)

De verbreding van het begrip diversiteit die de respondenten aanbrengen wanneer zij reflecteren op de serie *Orange Is the New Black* komt mede door het feit dat in de huidige maatschappij er ook veel diversiteit naar voren komt. De respondenten wonen niet alleen in een multiculturele samenleving maar ook in een samenleving die divers is qua samenstelling op het gebied van bijvoorbeeld leeftijd en politieke voorkeuren. Het citaat hieronder illustreert de hoge mate van reflectie op de diversiteit in de serie.

“Ja de Latina's, de donkere en de oudere mensen die zitten ook vaak bij elkaar. En de blanke dan. [...] Ja je hebt inderdaad verschillende soorten want je hebt ook die drugsverslaafden dat is ook een bepaald groepje. En die gelovigen heb je. Je hebt wel allemaal verschillende groepen inderdaad.”

(Roos, 26 jaar)

Zoals respondent Roos hierboven benoemd is er veel diversiteit te zien in de serie en wordt deze mate van diversiteit door haar als realistisch ervaren. De complexe verhaallijnen en de uitgediepte personages die *Orange Is the New Black* rijk is dragen daaraan bij. Doordat de verhaallijnen en personages erg realistische zijn voor de respondenten zorgt het voor een hoog gehalte van emotioneel realisme (zie paragraaf 2.3).

4.2 Seksuele diversiteit

Wanneer er in de interviews gepraat werd over seksuele diversiteit kwam er sterk een driedeling naar voren. Deze bestaat uit lesbische vrouwen, heteroseksuele vrouwen en transgenders. Van deze drie groepen worden de heteroseksuele vrouwen het minst vaak benoemd, deze vrouwen worden als de norm gezien. Zoals Dhaenens (2013) eerder besprak wordt dit ook wel 'heteronormativiteit' genoemd. Heteroseksualiteit wordt in de serie als normaal of als de norm gezien, vandaar dat het niet speciaal uitgelicht wordt (zie paragraaf 2.2.2). De lesbische vrouwen daarentegen zijn enorm prominent aanwezig en worden door alle respondenten benoemd in de interviews, positief dan wel negatief. De respondenten gaven op een duidelijke manier betekenis aan de lesbische vrouwen. Het is de intentie van de producenten om begrip te kweken voor deze groepering en dat is gelukt want de respondenten reflecteren hierover. Zo werd het personage Boo genoemd wanneer het over een stereotype lesbische vrouw ging. De respondenten zagen Boo als een lieve en zachtaardige vrouw terwijl haar uiterlijk juist mannelijk was. Juist door de manier waarop het personage Boo wordt gespeeld in de serie krijgen de respondenten begrip voor haar en zien ze in dat Boo ook maar een vrouw is. Hetzelfde geldt voor het stereotype transgender personage Sophia. Het feit dat er in de serie nadrukkelijk naar voren komt dat zij transgender is, dat zij daarvoor pillen slikt en dat zij een pruik draagt, draagt daaraan bij. Dit stereotype personage springt er echt uit. Er kan dus gesteld worden dat binnen de grote mate van diversiteit er ook wel stereotypes zijn en dat deze stereotypes ook daadwerkelijk wat toevoegen aan de serie. De producenten van de serie hebben deze personages echt uitgediept en uitgewerkt waardoor ze voor het publiek veel betekenisvoller zijn dan een 'normaal' stereotype personage. In de meeste series waar stereotype personages in voorkomen doet het feit dat het een stereotype is eigenlijk niets voor het publiek. In dit geval is dat anders en voegt het juist een extra dimensie toe aan het hele verhaal rondom dit personage. Een transgender vrouw wordt niet meer gezien als manwif of als transseksueel maar ook als behulpzame en betrokken vriendin. Hetzelfde geldt voor een stereotype lesbisch personage, zij wordt niet meer als pot of als man gezien maar ook als lieve vrouw.

Wat betreft lesbische relaties werden in de interviews de relatie van Piper en Alex en de relatie tussen Lorna en Nicky besproken. Deze lesbische uitingen werden door veel van de respondenten gezien als heftig, en soms zelfs als vies. Het citaat hieronder illustreert dit.

Ja vooral die Nick. Die deed ook echt walgelijke dingen. Dat ze naar tieten ging grijpen. Echt vies.

(Roos, 26 jaar)

Uit bovenstaand citaat blijkt dat de intentie van de producenten op dit vlak niet helemaal gelukt is. Het gaat hier specifiek over seksuele daden. Zoals ook al in hoofdstuk 4 is besproken zorgt het thema seksuele diversiteit nog voor enige discussie. Sommige respondenten, zoals respondent Roos, vinden lesbische seks vies. Anderen vinden dit juist leerzaam of interessant. Hetzelfde geldt voor het transgender personage Sophia. Sommigen vinden het raar of vies dat zij een vrouw wil zijn en noemen haar *Shemale*, anderen vinden het juist interessant of indrukwekkend. Wat betreft dit onderwerp is er meer verschil in mening in vergelijking met onderwerpen rondom etnische diversiteit.

De nadruk op seksuele diversiteit in de serie heeft ertoe geleid dat er meer aandacht en begrip is ontstaan voor dit onderwerp. Net als in het onderzoek van Battles en Hilton-Morrow (2002) (zie paragraaf 2.2.1) heeft de diverse representatie ervoor gezorgd dat het publiek makkelijker kan reflecteren over de personages en de verhaallijnen in de serie. Lesbianisme wordt in de serie *Orange Is the New Black* echt benadrukt waardoor het meer aandacht en begrip krijgt. Naast dat de lesbische relaties in de gevangenis gezien werden als heftig waren er ook opvattingen over deze relaties die daartegenover stonden. Zo werd er in twee interviews benoemd dat de hoeveelheid lesbische seks niet te veel was. En dat het juist erg realistisch is om te zien dat er nog steeds seksuele behoeftes zijn, ondanks dat je opgesloten zit in de gevangenis. Het citaat hieronder illustreert deze gedachte.

Ik vind dat niet vies en ik vind het wel leuk eigenlijk om te zien hoe dat dan werkt. En er zijn best veel seksscènes, het gaat best wel veel over seks. Ik keek dat heel lang toen ik op een andere opleiding zat in de trein. En dan dacht ik wel van oké, ik hoop niet dat mensen mee kijken want het lijkt net of ik porno kijk. Maar ik vind het niet persé te veel. Het is wel representatief vind ik, ik denk dat dit soort dingen veel gebeuren in een gevangenis.

(Carmen, 24 jaar)

Zoals uit bovenstaand citaat blijkt is dat er veel lesbische seks te zien was in de serie en dat de respondenten daar verschillend over dachten.

Ook blijkt dat vooral de blanke en de zwarte vrouwen werden besproken wanneer het over lesbische vrouwen ging. De combinatie van etniciteit en seksualiteit duidt een intersectioneel kruispunt aan (zie paragraaf 2.2.4). In de serie zijn er namelijk

maar twee zwarte lesbische vrouwen en meerdere blanke, lesbische vrouwen. Er zijn echter geen lesbische Latina's in de serie. Het feit dat er geen enkele Latina vrouw is die lesbisch is, is opmerkelijk maar dit wordt niet door de respondenten genoemd in de interviews. Zoals hierboven al wordt benoemd worden de blanke en de zwarte groepering meer uitgelicht dan de Latina groepering. Echter reflecteren de respondenten niet op het feit dat de Latina groepering minder aan bod komt in de serie. Dit kan erop duiden dat deze groepering voor hen minder relevant is waardoor zij hier minder aandacht aan besteden. Dit in tegenstelling tot de blanke en de zware groepering.

Ook de diversiteit met betrekking tot het transgender personage Sophia leidt tot verschillende interpretaties van de kijkers. Sophia wordt in de serie neergezet als een lieve, behulpzame vrouw die eigenlijk geen vlieg kwaad doet. Ondanks dat zij een lief karakter heeft wordt zij niet door iedereen geaccepteerd in de gevangenis. In de interviews wordt ook over haar gesproken en komen er verschillende benamingen naar voren wanneer het over transgenders gaat. Zo wordt Sophia door sommige respondenten *shemale* genoemd, wat eigenlijk een scheldwoord en geen benaming is, of transseksueel genoemd. Iets wat zij niet representeert omdat zij duidelijk laat zien dat zij zich qua innerlijk vrouw voelt en niet alleen qua uiterlijk vrouw wil zijn. Hieruit blijkt dat het voor de respondenten moeilijk is om betekenis te geven aan iets wat zij eigenlijk zelf niet zijn of niet goed genoeg kennen. Onwetendheid speelt hier een belangrijke rol. Naast dat er soms op een negatieve manier over het transgender personage Sophia gepraat wordt, voert het positieve toch wel de overhand. Zo wordt er door onderstaande respondent betekenis gegeven aan het personage Sophia. In deze uitspraak komt haar lieve karakter sterk naar voren en maakt het voor respondent Carmen eigenlijk niet uit of Sophia transgender is of niet.

“Die vind ik wel heel interessant, want naar mijn mening is zij de liefste uit de hele serie. Zij naait nooit iemand. Ze is altijd oprecht, heb ik het idee. Maar toch heeft ze zo veel gezeik omdat ze transgender is terwijl ze gewoon een lieve kapster is. Ze is zelf zwart, maar het is niet zo dat ze alleen kapster is voor de zwarten. Maar juist voor iedereen, ze helpt iedereen. Maar toch krijgt ze best veel shit over zich heen.”

(Carmen, 24 jaar)

4.2.1 Realisme en relevantie

Wat betreft de betekenisgeving aan de realistische aspecten omtrent seksuele diversiteit is er wel enige verdeeldheid te zien tussen de respondenten. Dit met betrekking tot het

realistische aspect van de serie en de persoonlijke mening en ervaringen van de respondent. Aan de ene kant wordt er gesteld dat het laten zien van seksuele diversiteit goed is, omdat het in de echte wereld ook zo gebeurt. Neem bijvoorbeeld het personage *Boo* uit de serie. Zij is een lesbische vrouw die zich extreem mannelijk kleed en wordt daardoor echt als stereotype lesbienne gezien. Maar doordat dit personage zo lief en zachtaardig is wordt zij toch wel weer als realistisch gezien. In dit geval heeft een extreem stereotype ook daadwerkelijk invloed gehad op de betekenisgeving van de kijkers van de serie. Het citaat hieronder illustreert de gedachten omtrent het personage *Boo*.

“Net als die Boo die heel heftig over komt, maar die eigenlijk heel onzeker is. Ja, dat vind ik leuk om naar te kijken. De lagen die eronder zitten. Dat maakt het voor mij vermakelijk.”

(Henriette, 30 jaar)

Aan de andere kant vinden sommigen dat de diversiteit in seksualiteit soms een beetje overdreven is. Zij hebben in hun eigen leven geen problemen met verschillende seksualiteiten of afkeer tegen bepaalde seksualiteiten, maar vinden dat het niet zo nadrukkelijk benoemd hoeft te worden. Het citaat hieronder laat zien hoe er over seksuele diversiteit gedacht wordt.

“Ja, die zijn af en toe wel een beetje overdreven en die laten het wel extreem zien ja. En dat is wat ik bedoel: je kan best een lesbienne zijn maar het hoeft natuurlijk niet in alles wat je doet naar voren te komen. Want ik hoef ook niet in alles wat ik doe te laten weten dat ik op vrouwen val.”

(Bas, 25 jaar)

Ook met betrekking tot seksuele diversiteit blijken de respondenten op een grotere diversiteit te reflecteren dan in de serie aan bod komt. De vrouwen in de gevangenis zijn of heteroseksueel of lesbisch, maar biseksualiteit wordt eigenlijk nooit genoemd. Ook al is het aannemelijk dat de hoofdpersoon Piper biseksueel is, zij heeft immers een serieuze relatie met een man aan het begin van de serie en heeft in de gevangenis een serieuze relatie met een vrouw. Dit laat zien dat, hoewel de producenten van de serie inspelen op maximale diversiteit, ze toch niet alle seksuele groepen meenemen in hun serie en dat ze toch bepaalde etnische diversiteit uitsluiten. Door de respondenten wordt ook over biseksualiteit gesproken. Onderstaand citaat illustreert de afwezigheid van biseksualiteit.

“Ik vraag me dan af of ze echt lesbisch is of bijvoorbeeld meer biseksueel want dat kan natuurlijk ook. Maar ik moet zeggen ja, die term is volgens mij helemaal niet genoemd in die hele serie niet. Dus blijkbaar ben je of gay of straight. Dus daarin merk je wel dat dit soort aspecten nog niet heel erg belicht worden. “

(Michel, 20 jaar)

Ook voor deze hogere mate van diversiteit geldt dat relevantie en realisme een grote rol spelen. De respondent die deze uitspraak doet is zelf homoseksueel waardoor hij wellicht juist deze aspecten in de serie aantrekkelijk vindt en dus ook opmerkt dat biseksualiteit mist in de serie. Je bent of hetero of lesbisch maar niks daartussenin. De respondenten zien dus meer diversiteit op dit gebied dan dat de serie aanbiedt. Dit laat zien dat de serie aanzet tot meer reflectie dan dat eigenlijk bedoeld is.

Uit de interviews blijkt ook dat de respondenten die in hun eigen leven weleens te maken hebben gehad met lesbische vrouwen of transgenders anders over deze mensen denken dan respondenten die eigenlijk nog nooit in aanraking zijn geweest met deze groeperingen. Hier komt het er opnieuw op neer dat de mate van realisme en relevantie belangrijk is in het proces van betekenisgeving. Respondenten die persoonlijk in contact zijn geweest met transgenders spreken op een veel positievere manier over deze personen. Terwijl respondenten die eigenlijk nog nooit een transgender in het echt hebben gezien veelal negatief over deze groepering praat. Het persoonlijk in contact zijn met dit soort groeperingen maakt het voor de respondenten relevant om hierover na te denken. Dit in tegenstelling tot de respondenten die nog nooit persoonlijk contact gehad hebben met een transgender. Deze personen vinden het onderwerp daardoor wellicht ook minder relevant waardoor het reflectieproces lastiger wordt.

4.3 Vrouwenrechten

Wat betreft het thema vrouwenrechten was het voor de respondenten moeilijk om hier betekenis aan te geven. De respondenten hebben in de interviews allemaal aangegeven dat ze zien dat de vrouwen op een slechte manier behandeld werden. Tegelijkertijd geven zij ook aan dat het eigenlijk niets met hen doet omdat ze dit nog nooit zelf mee gemaakt hebben. Het citaat hieronder illustreert dit.

“Nee eigenlijk niet, ik heb wel het gevoel dat ik gelijk ben in deze wereld. Met de mannen, ja ik heb weleens gehoord dat bij sommige posities binnen een bedrijf een vrouw niet zoveel

verdient als een man. Ja dat vind ik belachelijk. [...] Maar ik heb er zelf nooit mee te maken gehad."

(Fleur, 23 jaar)

Het thema vrouwenrechten zet de respondenten dus duidelijk niet aan tot reflectie omdat deze onderwerpen voor hen niet herkenbaar en dus niet van toepassing is.

De meningen van de respondenten zijn echter verdeeld wanneer het gaat over de rechten van de vrouwen in de gevangenis. Eigenlijk kunnen de respondenten nauwelijks reflecteren op onderwerpen met betrekking tot vrouwenrechten, totdat het over zaken gaat zoals basishygiëne en voorzieningen in de gevangenis. Dit is opmerkelijk omdat het gevangenisleven niet iets is waar de respondenten ervaring mee hebben, echter kunnen ze wel op deze onderwerpen reflecteren. Aan de ene kant wordt er gesteld dat de vrouwen als gevangenen behandeld mogen worden en eigenlijk geen enkel recht hebben. Ze hebben volgens sommige respondenten geen recht op faciliteiten zoals een televisie of een bibliotheek. Aan de andere kant vinden sommige respondenten dat de vrouwen wel mensen blijven en ze daarom recht hebben op bepaalde voorzieningen. De basisbehoeftes van een mens worden hier nadrukkelijk genoemd door de respondenten. Wanneer het bijvoorbeeld om een kwestie over het verkrijgen van tampons gaat zijn alle respondenten het er wel over eens dat dit toch wel een basisbehoefte is in de vrouwengevangenis. In onderstaand citaat is te zien hoe verdeeld de meningen zijn rondom de rechten van vrouwen in de Amerikaanse gevangenis.

Ze hebben niet veel privacy en ja, ik vind dan toch wel dat ze meer rechten mogen krijgen. Maar aan de andere kant, in Nederland hebben gevangenen volgens mij veel te veel rechten, die kunnen veel te veel. Die hebben van alles, een tv, een bbq. Dat vind ik ook weer niet goed. Er zou gewoon een middenweg moeten zijn. Je zit niet voor niets in de cel. In Amerika sneller maar je zit er niet zomaar dus het mag wel gestraft worden.

(Roos, 26 jaar)

Het thema vrouwenrechten blijft dus erg minimaal vergeleken met de twee andere feministische thema's. Er wordt door de respondenten opgemerkt dat er vrouwonvriendelijke gebeurtenissen zijn in de serie maar dit wordt door hun niet gelijk gekoppeld aan vrouwenrechten. Dit komt vooral omdat het voor de respondenten een situatie is die zij nog nooit hebben meegemaakt. Het is voor hun geen relevante en geen realistische situatie.

4.3.1 Realisme en relevantie

Het feit dat het voor de respondenten lastig was om te reflecteren op onderwerpen met betrekking tot vrouwenrechten kwam mede doordat deze onderwerpen voor veel van de respondenten geen realistisch en relevant probleem zijn. Onderstaand citaat illustreert dat het voor respondent Petric geen realistisch probleem is.

“Ja, ik ben niet bewust bezig met vrouwenrechten. Ja dat klink heel suf maar daar houd ik mij gewoon niet mee bezig. Ik ben natuurlijk zelf een man en ik denk niet iedere dag van oh ja, ik ben opgegroeid in een wereld waarin het normaal is dat vrouwen dezelfde rechten hebben.”

(Petric, 26 jaar)

Respondent Petric ziet de ophef rondom vrouwenrechten dus niet als realistisch of relevant probleem. Zoals hiervoor al is besproken kwam dit voornamelijk door de mate van realiteit en het vermogen van de respondent om op deze gebeurtenissen te reflecteren. Zoals het reeds besproken onderzoek van Cooper (1999) (zie paragraaf 2.3) laat zien is de mate waarop de respondent het onderwerp kan relateren aan zijn of haar eigen leven belangrijk in het proces van reflectie. In de theorie komt tevens naar voren dat het proces van reflectie makkelijker wordt wanneer er een emotionele band ontstaat in de gedachten van de respondent. De term emotioneel realisme van Ang (1978) (zie paragraaf 2.3) laat ook zien dat, in het proces van betekenis geven aan vrouwenrechten in de serie, het voor de respondent moeilijk is om dit te doen. Dit omdat zij deze manier van vrouwonvriendelijk gedrag of andere kwesties rondom vrouwenrechten nog nooit hebben meegemaakt.

Wij leven in een samenleving waarin vrouwenrechten wel hoog op de formele agenda staan maar waar in het publieke debat nauwelijks bij stil wordt gestaan. Neem bijvoorbeeld de *#MeToo* discussie die in paragraaf 1.1 is besproken. Dit soort discussies worden in landen zoals Amerika dagelijks besproken, terwijl er in Nederland eigenlijk weinig aandacht aan wordt besteed. In de serie *Orange Is the New Black* komen ook veelvuldig onderwerpen aan bod waarin vrouwelijke sociale problematiek besproken wordt. Door het gebruik van drama in de verhaallijnen snappen de respondenten wat er gebeurt voor wat betreft deze onderwerpen, maar het raakt ze op geen enkele persoonlijke manier. De onderwerpen omtrent vrouwenrechten zetten de respondenten niet aan tot reflectie zoals wel gebeurd bij de thema's etnische diversiteit en seksuele diversiteit. In Nederland zitten de vrouwen eigenlijk in een luxepositie wanneer het gaat over vrouwenrechten. Dit is in andere landen niet altijd het geval. Doordat er vrij weinig

over kwesties rondom vrouwenrechten wordt gepraat door de Nederlandse vrouwen voelen de respondenten zich daardoor ook niet verbonden met het onderwerp en kunnen ze hier moeilijk over reflecteren. In onderstaand citaat is het antwoord te lezen op de vraag of deze respondent persoonlijk weleens te maken heeft gehad met vrouwenrechten.

“Nee, niet speciaal. Ik denk dat ze dat in Nederland wel heel goed geregeld hebben. Bijv. bij mijn huidige werkgever, je ziet niet het verschil tussen vrouw of man binnen de organisatie. Laatst is de nieuwe directeur van Randstad een vrouw geworden. Maar ik merk wel dat bijv. in talkshows dit altijd wel een belangrijk thema is. Bij sommige bedrijven zou er zoveel procent van de vrouwen in de top moeten zitten, zelf denk ik niet dat dat een goede methode is om dat te regelen. Ik vind dat bijv. de beste persoon het moet worden, als het een man of vrouw is maakt dat niet uit. De mensen moeten dat meer beseffen. In Nederland maken we op dat vlak zeker stappen. Net als met de kinderopvang, zodat het voor de vrouw makkelijker wordt om ook aan de top te komen.”

(Petric, 26 jaar)

Wat volgens de meeste respondenten ook een erg onrealistisch aspect is van het thema vrouwenrechten is de kwestie rondom het verkrijgen van tampons in de gevangenis. Echter is dit in Nederland geen lastige kwestie en wordt hier dus eigenlijk ook nooit aandacht aan besteed. Omdat het voor Nederlanders geen probleem is, is het ook lastiger voor te stellen wanneer deze kwestie wel aan de orde is. Daardoor wordt het ook lastiger om betekenis te geven aan deze feministische thematiek in de serie. Het citaat hieronder illustreert deze lastige kwestie.

“Oké, nou ik vind wel dat er tampons moeten zijn ja. Maar aan de andere kant ja, dat moet je ook kopen in de supermarkt als normale vrouw zijnde. Alleen heb je daar weer niet normaal geld. Dus ja, ik vind het een lastig onderwerp. Maar in principe vind ik wel dat ze dat misschien in een vrouwengevangenis, waar iedereen ongesteld wordt, dat ze dat wel moeten geven.”

(Fleur, 23 jaar)

In bovenstaande citaat is te zien dat ondanks dat alle respondenten het eens zijn met de stelling of de vrouwen in de gevangenis tampons zouden moeten krijgen, er toch nog enige twijfel bestaat over het probleem. De respondenten vinden namelijk allemaal dat vrouwen recht hebben op hygiëne en daarmee op tampons en maandverband. Maar er

wordt aan de andere kant ook gereflecteerd naar hun eigen leven waarin dit de normaalste zaak op aarde is. Deze kwestie rondom het verkrijgen van tampons laat ook goede verdeeldheid zien tussen mannen en vrouwen.

De helft van de respondenten is vrouw en de helft van de practicanten is man. Deze twee groepen heeft ook voor een tweedeling gezorgd in het betekenisgevingsproces. Mannen kijken anders naar bepaalde feministische kwesties dan vrouwen. Dit omdat ze zich anders voelen dan vrouwen en de gebeurtenissen in de serie ook niet zien als mannelijk. Bijvoorbeeld de grote mate van geweld in de serie. Mannen kijken blijkbaar toch op een andere manier tegen geweld aan als dat vrouwen doen. In het citaat hieronder is te zien op welke manier er betekenis wordt gegeven aan geweld. Het gaat hier uitdrukkelijk om relevantie en dat bepaalde gebeurtenissen omtrent vrouwenrechten in de serie voor mannen nog minder relevant zijn dan voor vrouwen.

“Het is inderdaad wel zo dat het er daar totaal anders aan toe gaat. Als man zou je bij heel veel dingen die zij doen denken van dat zou ik zelf niet doen. Op een gegeven moment inderdaad is er eentje die pist in een ander haar cel blok. Ja dat doe je als man niet. Daar kun je je dus ook niet mee identificeren. Ik zou zelf zeggen je stompt hem een keer en dan is het conflict opgelost. Ja, dat doen vrouwen niet dus vandaar dat je je ook niet heel erg kan identificeren met zo iemand.”

(Tim, 21 jaar)

Respondent Tim beweerd in bovenstaande citaat dat mannen nooit in iemand anders cel zouden plassen maar dat dit soort onenigheden opgelost worden door geweld. Dit is de persoonlijke mening van de respondent en hoeft niet voor elke man te gelden. Realisme heeft een belangrijke rol gespeeld in het proces van reflectie voor de respondenten. Omdat sommige onderwerpen nog nooit door de respondenten zijn meegemaakt, maakt dit het lastig om daarop te reflecteren. In het citaat hieronder is te zien hoe respondent Olivia denk over de realiteit in de serie.

“Ja, misschien wel een beetje uitvergroot maar ja dat hoeft niet echt uit te maken voor de boodschap van het verhaal. Zolang je het maar kan reflecteren naar je eigen leven, dat vind ik wel echt goed aan de serie. Iedereen heeft weleens te maken gehad met één van de dingen die ze daar bespreken. Iedereen kent vast ook wel iemand die lesbisch is of homo. Iemand waar ik iedere dag op de uni naast zit die valt ook op vrouwen en ik kan het niet

begrijpen dat mensen een hekel aan haar zouden hebben of haar in elkaar zouden slaan omdat ze met haar vriendin hand in hand zou lopen.”

(Olivia, 22 jaar)

4.3.2 Relevantie vrouwenrechten

Wat betreft de relevantie van de onderwerpen met betrekking tot vrouwenrechten in de serie kan er gesteld worden dat de onderwerpen voor de Nederlandse kijkers niet als relevant gezien worden. In Amerika en in de Amerikaanse gevangenis in de serie is er bijvoorbeeld nog enige ophef rondom het vrij verkrijgen van tampons en maandverband. De respondenten refereren in de interviews naar dit soort gebeurtenissen als ‘typisch Amerikaans’. Gebeurtenissen omtrent het verkrijgen van tampons en maandverband in de serie, maar ook het uitsluiten van bisexualiteit of het groeperen van verschillende vrouwen wordt als ‘typisch Amerikaans’ gezien. De citaten hieronder illustreren hoe respondenten Michel en Petric denken over het Amerikaanse aspect in de serie.

“Nee, helemaal niet eigenlijk. Omdat ik het best wel typisch Amerikaans vindt om seksuele problemen en dergelijken juist weg te stoppen en ik bedoel ja in Amerika wordt heel veel gecensureerd natuurlijk wanneer het over seksueel getinte opmerkingen gaat.”

(Michel, 20 jaar)

“Ja, wel bizar. Maar het is natuurlijk wel een Amerikaanse serie en in Amerika speelt dat natuurlijk veel meer dan hier. Daar heb je veel meer rassen hokjes.”

(Petric, 26 jaar)

Uit bovenstaande citaten blijkt dus ook dat de respondenten zien dat bepaalde aspecten uit de serie zo zijn omdat het in Amerika er zo aan toe gaat. Ze vinden het typisch dat dit soort gebeurtenissen op een bepaalde manier gebeuren en refereren ook naar hun eigen leven in Nederland waar het er anders aan toe gaat.

5. Conclusie en discussie

In deze masterthesis is onderzoek gedaan naar het publiek van de serie *Orange Is the New Black* en hoe dit publiek reflecteert op de feministische thematiek in de serie. Door middel van twaalf semigestructureerde interviews wordt antwoord gegeven op de onderzoeksvraag: *"Hoe geven de kijkers van de kwaliteitsserie Orange is The New Black betekenis aan de feministische thema's etnische diversiteit, seksuele diversiteit en vrouwenrechten in de serie?"*. In dit hoofdstuk wordt de onderzoeksvraag beantwoord en wordt er gekeken welke waarde dit onderzoek heeft voor de maatschappelijke discussie en bestaande wetenschappelijke literatuur omtrent de besproken onderwerpen. Daarnaast wordt er gereflecteerd op het onderzoeksproces. Hierin worden de beperkingen van dit onderzoek besproken en zullen er aanbevelingen worden gedaan voor vervolgonderzoek.

5.1 Betekenisgeving publiek *Orange Is the New Black*

Uit deze publieksstudie is gebleken dat in eerste instantie de producenten hun doel hebben bereikt. De respondenten die zijn geïnterviewd geven allen aan dat bepaalde thema's sterk naar voren komen in de serie. Zoals in hoofdstuk één te lezen is, was het de intentie van de producenten om drie thema's sterk naar voren te laten komen: etnische diversiteit, seksuele diversiteit en vrouwenrechten. Wat betreft de thema's etnische diversiteit en seksuele diversiteit zien de respondenten meer diversiteit dan door de producenten bedoeld is (zie paragraaf 4.1 en paragraaf 4.2). De respondenten zien namelijk veel meer groeperingen dan dat de producenten in eerste instantie hadden bedacht. Ook zien de respondenten dat sommige aspecten belangrijker zijn dan anderen. Een goed voorbeeld daarvan is dat in de serie de huidskleur van een personage als belangrijker ervaren wordt dan de sociale achtergrond. De drie groepen in de gevangenis zijn samengesteld op basis van etnische achtergrond. Binnen de groepen zijn er echter veel verschillende vrouwen waarbij de sociale achtergrond soms erg verschilt. Dit refereert naar het concept intersectionaliteit (Finn & Aayenshah, 2016), waarin naar voren komt dat de combinatie van aspecten zoals etnische achtergrond, sociale achtergrond en seksualiteit een complexe situatie veroorzaakt. Het feit dat het lastig is om te beargumenteren waarom het ene aspect als belangrijker gezien wordt dan het andere aspect maakt het complex. Ondanks dat aspecten zoals huidskleur, groepsvorming en seksuele voorkeur in de serie als complex bestempeld werden, konden de respondenten duidelijk reflecteren op de thema's etnische diversiteit en seksuele diversiteit. Dit kwam grotendeels door de mate van realisme en relevantie in

beide thema's. De term emotioneel realisme van Ang (1985) (zie paragraaf 2.3) is hierbij van belang. Doordat de onderwerpen die werden besproken voor de respondenten als herkenbaar gezien werden, werd het voor hen makkelijker om op deze onderwerpen te reflecteren. Onderwerpen met betrekking tot etnische diversiteit en seksuele diversiteit komen in Nederland wel voor en zijn dus ook voor de respondenten relevante onderwerpen om te bespreken.

Voor het thema vrouwenrechten was het reflectieproces voor de respondenten echter lastiger. Mede doordat de onderwerpen met betrekking tot vrouwenrechten voor de respondenten als onbekend en als minder relevant gezien werden, vonden zij het lastig om op dit thema te reflecteren. Opnieuw kwam de term emotioneel realisme (Ang, 1985) (zie paragraaf 2.3) aan bod in het proces van reflectie voor de respondenten. Wanneer onderwerpen als realistisch of relevant gezien werden konden de respondenten makkelijker reflecteren op deze onderwerpen. Onderwerpen met betrekking tot het thema vrouwenrechten zijn in Nederland niet erg relevant, dit in vergelijking met Amerika (zie paragraaf 1.1.1). Het was voor het Nederlandse publiek niet relevant om deze onderwerpen te bespreken omdat het niet realistisch voor hen was. Bij het thema vrouwenrechten kwam daarnaast een verschil naar boven tussen de mannelijke en de vrouwelijke respondenten. Alhoewel beide respondenten het lastig vonden om te reflecteren op de onderwerpen met betrekking tot vrouwenrechten, was het voor de mannelijke respondenten nóg lastiger. Dit kwam mede door het feit dat, naast dat *Orange Is the New Black* een kwaliteitsserie is, de serie ook vrouwen-georiënteerd is. Dit sluit niet uit dat er geen mannelijk publiek is, maar wel dat er in sommige gevallen onderwerpen besproken worden die voor mannen niet relevant zijn. Het eerder besproken onderzoek van Schwan (2016) stelt dat een dramaserie over het algemeen vaak gezien wordt als een vrouwengenre. Dit kwam in de interviews met de respondenten ook terug wanneer het specifiek over onderwerpen met betrekking tot vrouwenrechten ging. De mannelijke respondenten hadden hier meer moeite met reflecteren dan de vrouwelijke respondenten.

Naast dat de mate van realisme en relevantie een rol speelden in het reflectieproces, speelde het feit dat *Orange Is the New Black* een Amerikaanse serie is mee. Bepaalde onderwerpen uit de serie werden door de respondenten gezien als typisch Amerikaans. Hierdoor vonden de respondenten, welke allemaal Nederlands zijn, het lastig om te reflecteren op deze betreffende onderwerpen. Het sociale referentiekader is Amerikaans en is dus niet gespecificeerd op het Nederlandse publiek. Opnieuw kwam naar voren dat wanneer een onderwerp niet relevant, onrealistisch of onbekend was voor de respondent, hij of zij moeite had met reflecteren. Het blijkt dus

dat de respondenten op bepaalde onderwerpen wel kunnen reflecteren en op sommige onderwerpen niet.

Al met al kan gesteld worden dat het reflectieproces van respondenten beïnvloed wordt door de mate van realisme en relevantie van de onderwerpen. In veel gevallen hebben de verhaallijnen en personages in de serie *Orange Is the New Black* iets te maken met de huidige sociale problematiek rondom bepaalde kwesties. De maatschappelijke relevantie van dit onderzoek bedroeg daarnaast het aanhalen en bespreekbaar maken van sociale problematiek. Uit de interviews met de respondenten bleek dat sommige onderwerpen voor hen wel maatschappelijk relevant zijn en sommige niet. Omdat het sociaal referentiekader van de serie gericht is op een Amerikaans publiek worden er ook onderwerpen besproken die voor het Nederlandse publiek niet relevant zijn (Hall, 1973) (zie paragraaf 2.3). Wat betreft de wetenschappelijke relevantie kan er gesteld worden dat dit onderzoek naar het publiek van de serie *Orange Is the New Black* een bescheiden bijdrage levert aan de bestaande wetenschappelijke literatuur over publieksstudies in combinatie met kwaliteitstelevisie en feminisme. Dit onderzoek laat zien dat de aspecten realisme en relevantie enorm belangrijk zijn in het reflectieproces van het publiek. Ook kan er worden geconcludeerd dat media een bijdrage leveren aan de kennis van het publiek over feminisme. Vooral een serie als *Orange Is the New Black* waarin veelvuldig onderwerpen met betrekking tot sociale problematiek aan bod komen. Uit de interviews blijkt dat de serie *Orange Is the New Black* kijkers aanzet tot reflectie over bepaalde onderwerpen. Dit geldt echter niet voor alle thema's. Er kan daarom gesteld worden dat een kwaliteitsserie als *Orange Is the New Black* zeker een bijdrage levert aan de feministische strijd door het bespreekbaar maken van sociale problemen omtrent dit onderwerp.

5.2 Beperkingen en aanbevelingen

Wat betreft de beperkingen van dit onderzoek kan er worden geconcludeerd dat er in dit onderzoek beperkte toegang is geweest tot interviews met de producenten en de actrices van de serie. De interviews die gebruikt zijn als referentie zijn in het openbaar te vinden zijn. Deze beperking leidt ook tot een interessant idee voor toekomstig onderzoek. Hierin zouden de producenten en de actrices geïnterviewd kunnen worden om zo te zien hoe zij denken over bepaalde feministische thema's. Een andere beperking van deze studie is dat de enige vereiste was dat de respondent de serie heeft gezien. Hierin werd echter geen onderscheid gemaakt tussen respondenten die de serie een aantal jaar geleden gekeken hebben of respondenten die de serie lange tijd gevolgd

hebben. Dit leidde tijdens de interviews in sommige gevallen tot enige verwarring, waarin de respondent sommige gebeurtenissen niet goed meer kon herinneren.

Daarnaast is de keuze om kwalitatieve semigestructureerde interviews te gebruiken voor dit onderzoek als erg geschikt gebleken. Doordat er tijdens de interviews voldoende flexibiliteit bestond, was er veel ruimte voor eigen input van respondenten. Helaas kan er door middel van twaalf semigestructureerde interviews geen generale conclusie gevormd worden over dit onderwerp. Het is daarom voor vervolgonderzoek interessant om een grootschalig onderzoek op te zetten waarin er meer interviews plaatsvinden. Omdat *Orange Is the New Black* een Amerikaanse serie is, is het wellicht ook interessant om te kijken naar hoe Amerikaans publiek betekenis geeft aan de feministische thematiek in de serie.

Zoals hierboven werd besproken reflecteren de respondenten op twee van de drie thema's. De twee thema's etnische diversiteit en seksuele diversiteit worden door de respondenten als relevant gezien. Discussies over vrouwenrechten zijn echter minder relevant. Hoe dit proces gewerkt heeft is een interessant onderwerp voor toekomstig onderzoek. Werkt het thema vrouwenrechten voor een Amerikaanse kijker wel, of zet het thema wellicht minder aan tot reflectie ten opzichte van de thema's etnische diversiteit en seksuele diversiteit.

6. Literatuurlijst

- Ang, I. (1985). *Watching Dallas: Soap opera and the melodramatic imagination*. New York, Londen: Psychology Press.
- Ang, I. (1987). Popular fiction and feminist cultural politics. *Theory Culture Society*, 4(1), 651-658.
- Babbie, E. (2016). *The basics of social research*. Boston: Cengage Learning.
- Battles, K., & Hilton-Morrow, W. (2002) Gay characters in conventional spaces: Will and Grace and the situation comedy genre. *Critical Studies in Media Communication*, 19(1), 87-105. <https://doi.org/10.1080/07393180216553>
- Berlatsky, N. (2014). Orange Is the New Black's irresponsible portrayal of men. Opgehaald van The Atlantic: <https://www.theatlantic.com/entertainment/archive/2014/06/why-it-is-a-bad-thing-that-orange-is-the-new-black-leaves-men-out/373682/>
- Brennen, B. (2013). *Qualitative research methods for media studies*. New York, Londen: Routledge.
- Boeije, H. (2010). *Analysis in qualitative research*. New York: Sage.
- Bonner, M. (2017). Unlike 'The Handmaid's Tale' Cast, the Women of 'OITNB' Are Embracing Their Feminist Label. Opgehaald van Marie Claire: <https://www.marieclaire.com/celebrity/news/a27092/orange-is-the-new-black-interviews/>
- Brown, G., McLean, I., & McMillan, A. (2018). *The Concise Oxford Dictionary of Politics and International Relations*. Oxford: Oxford University Press.
- Bust. (2016, Juni 16). Uzo Aduba on Feminism, OITNB and believing in yourself. For BUST. [Video file]. Opgehaald van <https://www.youtube.com/watch?v=TielvYplc9g>
- Cardwell, S. E. (2007). *Is quality television any good? Generic distinctions, evaluations and the troubling matter of critical judgement*. Kent: IB Tauris.
- Clark, J. S. (2014). Postfeminist masculinity and the complex politics of time: contemporary quality television imagines a pre-feminist world. *New Review of Film and Television Studies*, 12(4), 445-462.
- Clarke, V., & Braun, V. (2014). Thematic analysis. In *Encyclopedia of critical psychology* (pp. 1947-1952). New York: Springer. https://doi.org/10.1007/978-1-4614-5583-7_311

- Cooper, B. (1999) The relevancy and gender identity in spectators' interpretations of Thelma & Louise. *Critical Studies in Media Communication*, 16(1), 20-41.
<https://doi.org/10.1080/15295039909367070>
- Crane, D. (2002). Culture and globalization: Theoretical models and emerging trends. In: D. Crane, N. Kawashima & K. Kawasaki (Eds.). *Global culture: Media, arts, policy and globalization* (pp. 1-25). London: Routledge.
- Crenshaw, K. (1989). Demarginalizing the intersection of race and sex: A black feminist critique of antidiscrimination doctrine, feminist theory and antiracist politics. *University of Chicago Legal Forum*, 139.
- Davis, K. (2008). Intersectionality as buzzword: A sociology of science perspective on what makes a feminist theory successful. *Feminist theory*, 9(1), 67-85.
- De Bruin, J. (2005). Multicultureel drama?: Populair Nederlands televisiedrama, jeugd en etniciteit Amsterdam: Cramwinckel
- Dhaenens, F. (2013). Teenage queerness: negotiating heteronormativity in the representation of gay teenagers in Glee. *Journal of Youth Studies*, 16(3), 304-317.
<https://doi.org/10.1080/13676261.2012.718435>
- Ellis-Petersen, H. (2016). Orange Is the New Black: 'This show will change the fabric of our culture'. Opgehaald van The Guardian: <https://www.theguardian.com/tv-and-radio/2016/jun/17/orange-is-the-new-black-this-show-will-change-the-fabric-of-our-culture>
- Ferreday, D. (2015). Orange Is the New Black is fast becoming a feminist classic. Opgehaald van The Conversation: <https://theconversation.com/orange-is-the-new-black-is-fast-becoming-a-feminist-classic-40353>
- Finn, M., & Aayeshah, W. (2016). Representation of Race, Ethnicity and Culture in Digital Media. *Asia Pacific Media Educator*, 26(1), 1-3.
<https://doi.org/10.1177/1326365X16640349>
- Flick, U. (2007a). Sampling, selecting and access. In *Qualitative Research kit: Designing qualitative research* (pp. 25-35). London: SAGE Publications Ltd.
<http://dx.doi.org/10.4135/9781849208826>
- Flick, U. (2007b). Ethics in qualitative research. In *Qualitative Research kit: Designing qualitative research* (pp. 68-76). London: SAGE Publications Ltd.
<http://dx.doi.org/10.4135/9781849208826>
- Fuller, S., & Driscoll, C. (2015). HBO's Girls: Gender, generation, and quality television. *Continuum*, 29(2), 253-262.
- Gilbert, N. (Ed.). (2008). *Researching social life*. Londen: Sage.

- Guest, G., Bunce, A., & Johnson, L. (2006). How many interviews are enough? An experiment with data saturation and variability. *Field methods*, 18(1), 59-82.
- Hall, S. (1973). Encoding and decoding in the television discourse. *Paper for the council of Europe Colloquy on 'Training in the Critical Reading of Television Language'*. Leicester: Council and the Center for Mass Communication Research.
- Huddleston, T. (2016). Nielsen reveals just how many people are watching Netflix's most popular shows. Opgehaald van Fortune:
<http://fortune.com/2016/06/30/nielsen-netflix-orange-new-black-ratings/>
- Hunter, M. L. (1998). Colorstruck: Skin color stratification in the lives of African American women. *Sociological Inquiry*, 68(4), 517-535.
- Imre, A. (2009). Gender and quality television: A transcultural feminist project. *Feminist Media Studies*, 9(4), 391-407.
- Isimah, O. (2017). Ongelijkheid tussen mannen en vrouwen toegenomen. Opgehaald van Nieuwsredactie:
<http://nieuwsredactie.fhj.nl/index.php/2017/11/05/ongelijkheid-tussen-mannen-en-vrouwen-toegenomen/>
- Itzkoff, D. (2014). Jailhouse Blues. Stars and creators of 'Orange Is the New Black' talk shop. Opgehaald van The New York Times:
<https://www.nytimes.com/2014/06/01/arts/television/stars-and-creators-of-orange-is-the-new-black-talk-shop.html>
- Krijnen, T., & Van Bauwel, S. (2015). *Gender and media: Representing, producing, consuming*. Abingdon, New York: Routledge.
- Kvale, S. (2008). *Doing interviews*. Londen: Sage.
- Jackson, S., & Gilbertson, T. (2009). Hot lesbians': Young people's talk about representations of lesbianism. *Sexualities*, 12(2), 199-224.
- Jenner, M. (2016). Is this TVIV? On Netflix, TVIII and binge-watching. *New media & society*, 18(2), 257-273.
- Liebes, T., & Katz, E. (1990). *The Export of Meaning. Cross-Cultural Readings of Dallas*. New York: Oxford University.
- Livingstone, S. (1998). Audience research at the crossroads: the 'implied audience' in media and cultural theory. *European journal of cultural studies*, 1(2), 193-217.
- Livingstone, S. (2004). The challenge of changing audiences: Or, what is the audience researcher to do in the age of the Internet? *European Journal of Communication*, 19(1), 75-86. <https://doi.org/10.1177/0267323104040695>

- Long, A. (2011). Diagnosing drama: Grey's Anatomy, blind casting, and the politics of representation. *The Journal of Popular Culture*, 44(5), 1067-1084.
- McCall, L. (2005). The complexity of intersectionality. *Signs: Journal of women in culture and society*, 30(3), 1771-1800.
- McInroy, L. B., & Craig, S. L. (2015). Transgender representation in offline and online media: LGBTQ youth perspectives. *Journal of Human Behavior in the Social Environment*, 25(6), 606-617.
- McRobbie, A. (2004). Post-feminism and popular culture. *Feminist media studies*, 4(3), 255-264.
- Milestone, K., & Meyer, A. (2012). *Gender and popular culture*. Cambridge, Malden: Polity Press.
- Morley, D. (1980). *The Nationwide Audience: Structure and Decoding*. Londen: British Film Institute.
- Munro, E. (2013). Feminism: A fourth wave? *Political insight*, 4(2), 22-25.
- Netflix Nederland. (2018). Netflix Originals serie: Orange Is the New Black. Opgehaald van Netflix Nederland: <https://www.netflix-nederland.nl/laatste-nieuws/>
- Neumyer, S. (2013). How 'Orange Is the New Black' became Netflix's best series. Opgehaald van Rollingstone Magazine: <https://www.rollingstone.com/tv/news/how-orange-is-the-new-black-became-netflixs-best-series-20130813>
- Press, A. L. (2011). Feminism and media in the post-feminist era: What to make of the "feminist" in feminist media studies. *Feminist Media Studies*, 11(1), 107-113.
- Radish, C. (2013). Creator Jenji Kohan talks Orange Is the New Black, her research into prison life, and graphic sex scenes. Opgehaald van Collider: <http://collider.com/jenji-kohan-orange-is-the-new-black-interview/>
- Radway, J. A. (2009). *Reading the romance: Women, patriarchy, and popular literature*. North Carolina: University of North Carolina Press.
- Railton, D., & Watson, P. (2005). Naughty girls and red blooded women. Representations of female heterosexuality in music video. *Feminist Media Studies*, 5(1), 51-63.
- Ruddock, A. (2000). *Understanding audiences: Theory and method*. Londen: Sage.
- Sandercock, T. (2015). Transing the small screen: loving and hating transgender youth in Glee and Degraasi. *Journal of Gender Studies*, 24(4), 436-452.
- Settles, I. H. (2006). Use of an intersectional framework to understand Black women's racial and gender identities. *Sex Roles*, 54(9-10), 589-601.

- Schwan, A. (2016). Postfeminism meets the women in prison genre: Privilege and spectatorship in *Orange Is the New Black*. *Television & New Media*, 17(6), 473-490.
- Silverman, D. (2015). *Interpreting qualitative data*. London, New York: Sage.
- Sundet, V. S., & Ytreberg, E. (2009). Working notions of active audiences: Further research on the active participant in convergent media industries. *Convergence*, 15(4), 383-390.
- Terkildsen, N., & Schnell, F. (1997). How media frames move public opinion: An analysis of the women's movement. *Political research quarterly*, 50(4), 879-900.
- The Feminist Premise. (2013). *Orange Is the New Black: Feminism without the F word*. Opgehaald van The Feminist Premise. Feminist Issues, Pop Culture, and Motherhood: <https://thefeministpremise.wordpress.com/2013/08/14/orange-is-the-new-black-feminism-without-the-f-word/>
- Thompson, R. J. (1997). *Television's Second Golden Age: From Hill Street Blues to ER: Hill Street Blues, Thirtysomething, St. Elsewhere, China Beach, Cagney & Lacey, Twin Peaks, Moonlighting, Northern Exposure, LA Law, Picket Fences, with Brief Reflections on Homicide, NYPD Blue & Chicago Hope, and Other Quality Dramas*. Syracuse University Press.
- Waters, M. (2011). *Women on screen*. New York: Palgrave Macmillan.
- Wexler, L., Robbennolt, J. K., & Murphy, C. (2018). #MeToo, Time's Up, and Theories of Justice. University of Illinois College of Law Legal Studies Research Paper No. 18-14.
- Yu, S. S. (2017). Women in ethnic news media. *Journalism*, 18(4), 425-445.

7. Bijlage

7.1 Topiclijst

Topic 1: Introductie onderzoek

Dit onderzoek zal worden opgenomen, geeft u hier toestemming voor? Zo ja, dan mag u dit informed consent formulier voor mij ondertekenen.

Bedankt dat u wilt mee werken aan dit interview over de serie *Orange Is the New Black*. Voor mijn Masterstudie Media & Cultuur ben ik bezig met een onderzoek naar *Orange Is the New Black*. Deze serie is gemaakt met een Amerikaans publiek in gedachten, maar ik ben juist benieuwd hoe u als Nederlands publiek deze serie bekijkt. Het interview zal ongeveer 45 minuten tot een uur duren. De antwoorden worden anoniem verwerkt in dit onderzoek, dit wil zeggen dat uw naam niet wordt gepubliceerd en dat er zorgvuldig zal worden omgegaan met uw opname.

Topic 2: De geïnterviewde

- Zou je wat over jezelf willen vertellen?
 - > Wie ben je?
 - > Waar woon je?
 - > Wat doe je in je dagelijks leven?
 - > Wat kijkt u graag?
 - > Waar zou u voor thuisblijven?
- Kunt u mij vertellen hoe en wanneer u de serie kijkt?
 - > Alleen of met meerdere personen?
 - > Online op tv of anders?

Topic 3: Context betekenisgeving

- Kunt u wat over de serie vertellen?
- Waarom kijkt u er graag naar?
- Heeft u een favoriete personage in de serie?
 - > Waarom?
- Als u één gebeurtenis moet noemen uit de serie die u het meest is bijgebleven, welke zou dat dan zijn?
 - > Waarom?

Topic 4: Diversiteit - etnische achtergrond

In het volgende fragment kijken we naar Poussée en Taystee.

<https://www.youtube.com/watch?v=U5tiuMrTCdM>

White people politics

- Kunt u mij vertellen wat er gebeurd in het fragment?
- Herkent u dit soort situaties uit uw persoonlijke leven?
-> Misschien op uw werk of studie?
- Er is een duidelijke splitsing tussen drie groepen in de gevangenis, denk maar aan de verschillende slaapplekken en badkamers.
-> Wat vindt u daarvan?
- Vindt u ook dat er verschil te zien is tussen leden van die verschillende groepen?
Bijvoorbeeld tussen Piper en Poussée?
-> Beide uit een goed milieu, hoger opgeleid en lesbisch.
Bijvoorbeeld tussen Red, Gloria en Taystee?
-> Worden alle drie als 'moeder gezien'.

Topic 5: Diversiteit - seksualiteit

In het volgende fragment gaan we kijken naar Sophia Bursett.

<https://www.youtube.com/watch?v=1sC6VA--cNs>

Sopia Bursett

- Kunt u mij vertellen wat u net gezien heeft?
- Wat vindt u van de manier waarop er met de transgender Sophia wordt omgegaan?
-> Bent u het daar mee eens?
- Heeft u in uw persoonlijke omgeving wel eens te maken gehad met homoseksualiteit of transgenders?
- Er komen veel seks scenes voor in de serie, wat vindt je hiervan?
-> Wat valt je hierin op?
- Wat vindt u van de verhouding tussen Lorna en Nicky?
- En bijvoorbeeld tussen Piper en Alex?

Topic 6: Vrouwenrechten

In het volgende fragment is te zien hoe de opstand in het laatste seizoen ontstaan is.

<https://www.youtube.com/watch?v=0i9oB0GmtYw>

Taystee speech

- Kunt u vertellen wat u zojuist heeft gezien?
- Heeft u in uw dagelijks leven wel eens te maken gehad met vrouwenrechten
-> Wilt u dat toelichten?
- Wat vindt u van de omstandigheden waaronder de gevangenen leven in de Litchfield gevangenis?
- Kunt u zich een gebeurtenis herinneren waarin er duidelijk vrouwenrechten naar voren kwamen in de serie?
- Wat vindt u ervan dat de gevangenen geen tampons hebben in de gevangenis?
- Kunt u het gedrag van de cipiers omschrijven met betrekking tot vrouwenrechten?

Topic 7: Algemeen

Als laatste heb ik nog een aantal vragen over u als persoon.

- Als u de serie in 1 woord zou moeten omschrijven, wat zou dat dan zijn?
- Ziet u in uw directe omgeving de hiervoor besproken onderwerpen terugkomen?
-> Kunt u daar een voorbeeld van geven?
- Wat is uw geslacht?
- Wat is uw leeftijd?
- Wat is uw hoogst genoten opleiding?
- Waar woont u?
- Heeft u nog wat toe te voegen aan dit interview?